PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir | Leto XXI. Št. 54 (6032) | TRST, petek 5. marca 1965

NA VČERAJŠNJI SEJI MINISTRSKEGA SVETA

Ministri poverili Moru mandat da izvede ustrezno preosnovo vlade

Za danes je predvideno uradno sporočilo o preosnovi, za torek pa razprava v parlamentu v zvezi z razpravo o nezaupnici KPI - Razgovori med Confindustrio in CGIL, CISL in UIL - Zasedanje organizacijske komisije PSI

RIM, 4. — Na današnji seji ministrskega sveta je predsednik vlade Moro poročal ministrom o razgovorih med delegacijami štirih vladnih strank, med katerimi so potrdili popolno veljavnost politične in programske osnove sedanje vlade in nakazali smernice za vladno dejavnost glede sedanjega razvoja italijanskega gospodarstva; hkrati so priznali umestnost izpopolnitve vladne strukture, tudi da bi ohranili ravnotežje političnih sil, ki so v njej zastopane. Ministri so soglasno odobrili izjavo Mora in mu poverili nalogo, da sprejme potrebne pobude in predloži predsedniku republike ustrezne predloge.

Na predlog pravosodnega ministra Realeja je vlada odobrila zakonski osnutek, ki vsebuje določila glede sumaričnega preiskovalnega postopka, na podlagi katerih bo obramba obtoženca imela vpogled v akte sodne preiskave v vseh tistih primerih, ki veljajo tudi za formalen preiskovalni postopek. Na predlog zakladnega ministra Colomba pa je ministrski svet odobril zakonski osnutek, ki določa, da morajo tudi vse javne ustanove in krajevne uprave, ki prejemajo redno državno integracijo svojega finančnega poslovanja uskladiti svoje proračune s sončnim letom, kakor to velja za državni proračun.

Podpredsednik vlade Nenni ni hotel dati nobenega odgovora novinarjem, ki so hoteli vedeti, ali je moč smatrati današnji dan za zaključni dan, kar zadeva vprašanje preosnove vlade; na vprašanje pa, ali je uradno sporočilo o preosnovi predvideno za jutri, za torek pa začetek razprave v parlamentu, je Nenni dejal: «Tako mislim».

Kako bo Moro rešil vprašanje vladne preosnove pa še ni jasno, ker je njegova namera, da vključi v vlado tudi Fanfanija, naletela na odpor pri Scelbi in njegovih pristaših, ker ni predvidena tudi vključitev Scelbe, ampak le enega manj vidnejših predstavnikov te struje. Ta struja namreč postavlja zahtevo, da mora priti v vlado tudi njen voditelj Scelba, če že pride vanjo voditelj struje «Nuove Cronache» Fanfani; v nasprotnem primeru, da bo izstopila iz enotnega vodstva stranke. Na ugovor, da nimajo v vladi primernega mesta za Scelbo, pa so odgovorili, da je Scelba pripravljen zadovoljiti se tudi z ministrstvom brez listnice; ministrskemu mestu pa se more Scelba odpovedati le, če se mu odpove tudi Fanfani.

Spričo teh težkoč, je Fanfani pisal tajniku stranke Rumorju pismo, v katerem pravi med drugim, da ne bi hotel, da bi njegovo ime predstavljalo oviro za rešitev vprašanja preosnove, ki bi jo «pristojni organi» smatrali za najbolj ustrezno, in ga zato poziva, naj premosti «sedanjo škodljivo negotovost», ne da bi se oziral na njegovo osebo.

V zvezi s temi novimi težkočami je predsednik republike Saragat sprejel danes na razgovor Fanfanija.

V poslanski zbornici so danes odobrili tri zakonske osnutke, ki vsebujejo spremembe določil glede izvolitve pokrajinskega odbornika in predsednika pokrajinskega odbora, podaljšanje pooblastila vladi za izdanje enotnega besedila glede zavarovanja proti nezgodam na delu in proti poklicnim boleznim, hkrati z novo ureditvijo zavoda za nezgodno zavarovanje.

Na koncu zasedanja je Ingrao (KPI) zahteval čimprejšnjo razpravo o nezaupnici KPI; minister za zvezo s parlamentom Scaglia pa je izjavil, da je vlada pripravljena razpravljati o tej resoluciji v torek 9. t. m.

Na sedežu Confindustrie so se sestali danes predstavniki delodajalske organizacije s predstavniki sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL, da bi proučili splošen položaj na področju gospodarstva in dela, zlasti kar zadeva vprašanje kolektivnih in individualnih odpustov z dela, sindikalnih pravic v podjetju, sporazuma o tovarniških odborih, odnosov s sindikati, ravni in postopka o kolektivnem pogajanju, stanja pogajanj za obnovo glavnih kolektivnih delovnih pogodb, statuta delavcev in okvirnega medzveznega sporazuma o dopolnilnih delovnih pogodbah. Na ločenem sestanku so delodajalci sprejeli predstavnike misovskega sindikata CISNAL.

Sklenili so, da se bodo prava pogajanja začela 10. in 11. t.m.; vprašanja pa, ki so povezana z gospodarsko konjunkturo pa bodo proučili skupno s predstavniki vlade.

Z udeležbo pokrajinskih organizacijskih tajnikov se je začelo danes v Rimu delo organizacijske komisije PSI. V svojem poročilu je Venturini najprej sporočil, da je v lanskem letu obnovilo člansko izkaznico 416.226 članov, kar pomeni 90 odst. vpisanih članov v letu 1963. Iz tega izhaja, da je razkol PSIUP prizadel komaj 10 odst. članstva PSI. Venturini je nato poudaril potrebo po organizacijski okrepitvi PSI, da bi zavarovali politično avtonomijo stranke nasproti KD in KPI.

Potem ko je pripomnil, da je stranka preizkusila dve obliki notranjega življenja (demokratični centralizem in frakcionaštvo), ki sta se obe izkazali za negativni, je Venturini poudaril, da je treba poiskati novo obliko notranje demokracije, ki ne bo pomenila frakcionaštva, ampak bo izhajala iz «pravilnega ravnotežja med momentom odločanja in momentom akcije». To novo načelo bi moralo obveljati tudi glede bližnjega kongresa stranke.

Venturini se je nato zadržal na vprašanju množičnih organizacij in sindikata in pripomnil, da množične organizacije ne ustrezajo več sedanjim političnim razmeram in stanju stranke; glede sindikalne organizacije pa je pripomnil, da je vprašanje avtonomije sindikata še vedno odprto, ker je PSI že davno sprejela to načelo, tako s teoretičnega, kot s praktičnega stališča, kar pa ne velja v isti meri za KPI. Odtod ogromno neravnovesje med vplivom, ki ga ima v CGIL KPI, in vplivom socialistov. Spričo tega je potrebno okrepiti socialistično strujo v CGIL.

Po poročilu se je razvila diskusija, v katero so posegli med druschi, Fortuna, Manca in številni gimi tudi Lizzi, Veronesi, Pallepokrajinski tajniki. Dela komisije se udeležujejo: tajnik stranke De Martino, namestnik tajnika Brodolini, Giolitti, Lombardi in minister Mancini.

I. Vejvoda sprejel nadškofa Šeperja

RIM, 4. — Zagrebški nadškof dr. Franjo Šeper, ki je bil nedavno imenovan za kardinala, je obiskal danes jugoslovansko poslaništvo v Rimu, kjer ga je sprejel poslanik Vejvoda in se je z njim zadržal v razgovoru. Poslanik je priredil Šeperju kosilo, katerega so se udeležili tudi kardinal Tisserant, minister Russo, podtajnika Salizzoni in De Cocci, apostolski nuncij msgr. Grano, ustavni sodnik Jaeger, glavni ravnatelj za politične zadeve v zunanjem ministrstvu Gaja, podtajnik za cerkvene zadeve v državnem tajništvu msgr. Agostino Casaroli, beograjski nadškof Gabrijel Bukatko, rektor kolegija Sv. Jeromina msgr. Djuro Koksa in drugi.

Ciper

NEW YORK, 4. — Čez deset dni bodo v Varnostnem svetu znova razpravljali o Cipru. Namen novega sestanka je proučiti poročilo, posredovalca OZN Gala Plaze o njegovih naporih za pomirjenje na Cipru. Prav tako bo Varnostni svet razpravljal o morebitnem podaljšanju bivanja varnostnih sil OZN na otoku. Galo Plaza, ki se je te dni vrnil v New Yorku, je poročal U Tantu o svojih razgovorih.

Galo Plaza je tiskovni konferenci izjavil, da je ciprska zadeva zašla v slepo ulico in da je stališče obeh strani nespremenjeno.

MOSKVA, 4. — Delegacije 19 komunističnih strank, ki se posvetujejo v Moskvi, so davi nadaljevale delo. Prvotno se je domnevalo, da bo končno poročilo objavljeno danes, toda nastale so težave in verjetno se bo zasedanje končalo šele jutri.

VČERAJ POPOLDNE V KULTURNEM DOMU

Začetek uradnega pedagoškega tečaja za slovenske učitelje in profesorje

Šolski skrbnik dr. Tavella je v pozdravnem govoru poudaril, da je rade volje podprl to pobudo pedagoškega svetovalca prof. Miheliča, ki jo je ministrstvo za javno vzgojo odobrilo - Prof. Mihelič je poudaril veliko udeležbo na tečaju

Prof. Bojan Luzner predava prvi skupini profesorjev in učiteljev

Včeraj je bila v mali dvorani Kulturnega doma svečana otvoritev didaktično pedagoškega tečaja za slovenske šolnike na Tržaškem, ki bo trajal do 26. marca. Tečaj vodi pedagoški svetovalec za osnovne in srednje šole s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem prof. Stane Mihelič, predavatelja pa sta prof. Bojan Luzner, priznani slovenski pedagog, ki je dolga leta poučeval pedagogiko, metodiko in psihologijo na učiteljišču v Celju in je zdaj ravnatelj višje šole za sanitarne tehnike v Ljubljani, ter prof. Ivan Tomšič, ki je iste predmete poučeval na učiteljišču v Ljubljani in je zdaj profesor na pedagoški akademiji v Ljubljani. K tečaju se je prijavilo 170 učiteljev in profesorjev, prijavili pa so se tudi nekateri šolniki iz Gorice. K predavanjem bodo prihajali tudi gojenci učiteljišča in nekateri dijaki s klasičnega liceja.

Uradne otvoritve tečaja so se udeležili šolski skrbnik dr. Tavella, svetovalec za slovenske srednje šole pri šolskem skrbništvu dr. Baša, vsi ravnatelji srednjih šol ter šolski nadzornik Oskar Bole in vsi didaktični ravnatelji. Prof. Luzner je imel prvo predavanje že ob 15. uri, uradna otvoritev pa je bila pred začetkom drugega predavanja ob 17. uri. Kakor smo že omenili, so tečajniki, spričo velikega števila, razdeljeni v dve skupini in sta zaradi tega dve ločeni predavanji.

Pred začetkom prvega predavanja je predavatelja in tečajnike pozdravil šolski nadzornik Oskar Bole, ob uradni otvoritvi pa je najprej spregovoril šolski skrbnik dr. Tavella, ki je najprej pozdravil predavatelje, goste in tečajnike ter poudaril, da je do uresničitve tečaja prišlo na pobudo pedagoškega svetovalca prof. Miheliča, ki je ugotovil, da je tak tečaj potreben za slovenske šolnike. Šolski skrbnik je predlog prof. Miheliča podprl, ministrstvo za javno vzgojo pa je dalo potrebno dovoljenje. Dr. Tavella je pri tem tudi pripomnil, da je ta tečaj izven dogovora mešane jugoslovansko-italijanske komisije in nima nobene zveze z drugimi seminarji, ki se prirejajo po dogovoru na višji ravni. Ponovno je pohvalil prof. Miheliča za njegovo sodelovanje in skrb za pedagoško izpopolnjevanje slovenskih šolnikov, pozdravil je predavatelje in se jim zahvalil za sodelovanje, učiteljem in profesorjem pa je želel obilo uspeha na tečaju, ki bo brez dvoma koristil osnovnim in srednjim šolam s slovenskim učnim jezikom.

Nato je spregovoril prof. Mihelič, ki je med drugim dejal: «Še dobra dva meseca in že bo poteklo dvajset let, odkar ste obnovili slovensko šolstvo na Tržaškem in ko bo treba kritično pregledati vse delo za to šolo. Ceprav dvajset let ni dosti pa smemo reči, da je v tem času napravila zlasti po prizadevanju učnega kadra močan korak naprej. Seveda bi bilo napačno, če bi to porajalo v nas neko samozadovoljstvo, iz katerega bi ne videli dalje. Zato je potrebna vsa dosedanja prizadevanja še stopnjevati, kajti slovensko šolo kot vsako drugo šolo lahko afirmira le kvaliteta in življenjskost njenega dela. Res je kvaliteta šole odvisna od neštetih činiteljev, vendar sta med njimi odločilna prav strokovna in pedagoška usposobljenost učnega kadra. Njegova ljubezen do mladine, učnega in vzgojnega dela sploh. To prizadevanje in ljubezen pa se ne kaže samo v tem, kakšen je naš odnos do mladine, ali jo vzgajamo in izobražujemo, ampak tudi v tem, kako se sami izpopolnjujemo za opravljanje nalog, kako se pripravljamo ne le na današnji, ampak tudi na jutrišnji dan, kajti razvoj znanosti in kulture gre nezadržano naprej in težko tistemu, ki bi ta razvoj pustil zadaj, stokrat težje pa še učitelju, ki bi zaostajal in ostal pred vprašujočimi očmi učencev nem.» Omenil je nekaj značilnosti iz pedagogike in metodike, nato pa nadaljeval: «Ko začenjamo ta pedagoški seminar za profesorje in učitelje na slovenskih

(Nadaljevanje na 2. strani)

Demonstracije delavcev v predmestju Bilbaa

Tudi študentje nadaljujejo protestna zborovanja

BILBAO, 4. — Nad 5000 delavcev v industrijskem predmestju Bilbaa je danes demonstriralo po mestnih ulicah proti nekaterim določbam delovnih pogodb. Demonstranti so vzklikali «svoboda, svoboda», toda policija jih je napadla in razgnala. Popoldne se je več tisoč delavcev skušalo približati sedežu sindikatov, toda oboroženi policaji so jih znova razgnali; ena ženska je bila ranjena.

V Madridu pa se nadaljujejo protestna zborovanja študentov. Danes so se zbrali na univerzi delegati 12 fakultet. Po peturnem zborovanju so objavili izjavo, v kateri poudarjajo, da nameravajo nadaljevati borbo za sindikalno svobodo in za demokratizacijo španskega uradnega univerzitetnega sindikata. «Če ne bodo pogajanja prinesla rezultatov, dodaja izjava, se ne bomo obotavljali predlagati skrajne ukrepe.»

V Barceloni se nadaljuje stavka študentov na večini fakultet in bo trajala do sobote. Davi je bilo novo zborovanje «demokratične skupščine študentov», ob udeležbi nekaterih profesorjev. Odobrili so resolucijo, s katero protestirajo proti načinu, kako je barcelonski tisk poročal o študentovskih demonstracijah.

Nemški vohuni v ZAR

KAIRO, 4. — «Al Ahram» piše, da so osebe, ki so jih prejšnji teden aretirali v ZAR pod obtožbo vohunstva, državljani Zahodne Nemčije, ki so skušali ubiti nekatere nemške znanstvenike, ki delajo v ZAR. Aretirani so delali za izraelsko obveščevalno službo. List piše dalje, da je eden glavnih članov te skupine Volfgang Lotz priznal, da je novembra 1962 poslal ravnatelju egiptovskega programa za raketne izstrelke Volfgangu Pilzu zavojček z eksplozivnimi snovmi. Filzova tajnica je zgubila vid, ko je odpirala zavojček in je ta eksplodiral. Lotz je tudi priznal, da je poslal «eksplozivno pismo» nekemu drugemu nemškemu izvedencu, ki dela v ZAR. Pismo so odkrili v nekem poštnem uradu. List pravi dalje, da je samo slučaj, da so začeli aretacije, prav ko je nastala kriza v odnosih med Kairom in Bonnom. Požurili so se z aretacijami, ker je eden od najvažnejših članov vohunske mreže nameraval zapustiti ZAR. Hkrati so zbrali zadostne dokaze proti njim. Priznanja aretiranih so omogočila ugotoviti, da je vohunsko mrežo financirala in vodila izraelska vohunska družba.

Sneg in mraz

Skoraj v vsej Evropi je znova pritisnil mraz s snežnimi viharji. V Veliki Britaniji je na stotine cest blokiranih in na tisoče ljudi je ostalo izoliranih v svojih vaseh. Ponekod je popolnoma prekinjen avtomobilski promet, medtem ko je železniški in letalski promet zelo skrčen. Prišlo je do številnih cestnih nesreč. Na mnogih cestah je na stotine zapuščenih avtomobilov.

Nova zimska ofenziva je zajela tudi Francijo. V Parizu je danes znova zapadel sneg. Snežilo je tudi v mnogih drugih krajih. Ponekod je pritisnil izredno hud mraz. Termometer kaže tudi 14 stopinj pod ničlo.

Snežni viharji so bili danes tudi v Vzhodni Nemčiji in na Poljskem, v Španiji, na Holandskem in v Švici pa je zelo hud mraz. V Belgiji je zapadel nov sneg in pritisnil je zopet mraz

Včeraj je znova snežilo tudi v številnih krajih Italije, kjer je ponekod znova pritisnil mraz.

Tudi v vseh srednjih področjih ZDA že 4 dni zaporedoma sneži. Prvikrat po 17 letih je snežilo tudi v dolini Rio Grande.

LEOPOLDVILLE, 4. — V poučenih krogih izjavljajo, da je Čombejeva vojska sklenila dati na razpolago orožje nekaterim Evropejcem, ki živijo v predmestjih prestolnice, «da se lahko branijo» v primeru hudih incidentov.

DANES

Predsednik vlade Moro se še vedno trudi, da bi preosnoval svojo vlado na podlagi sporazuma med štirimi koalicijskimi strankami. Včeraj so mu ministri na seji vlade poverili v ta namen mandat. Toda še vedno ni jasno, kako bo Moro ta mandat izvedel spričo ostrih nesoglasij v demokristjanski stranki.

V Moskvi so bile včeraj velike študentovske demonstracije proti ameriškim napadom na Severni Vietnam. Policija je močno zastražila ameriško poslaništvo. Prvikrat se je med demonstracijami v Moskvi zgodilo, da so se demonstranti spopadli s policijo, tako da so morali priti na pomoč tudi vojaki.

Zunanji minister Gromiko se je opravičil pri ameriškemu poslaniku, sinoči pa mu je poslal izjavo, v kateri ostro obsoja ameriške napade na Severni Vietnam, in poudarja, da ti napadi spodkopavajo temelje, na katerih bi morali temeljiti odnosi med ZDA in Sovjetsko zvezo. Poleg tega opozarja ameriško vlado na hude posledice, ki lahko nastanejo, če bodo ZDA nadaljevale svojo napadalno vojno v jugovzhodni Aziji.

Tudi ameriški demokratični senator Morse je znova obsodil politiko ameriške vlade in je dejal, da bo predsednik Johnson zapustil Belo hišo «kot najbolj diskreditiran predsednik v zgodovini ZDA».

Tudi nevezane države nadaljujejo živahno diplomatsko dejavnost v zvezi z Vietnamom. Zastopnik jugoslovanskega državnega tajništva za zunanje zadeve je včeraj sporočil, da se jugoslovanska vlada posvetuje z vladami nevezanih držav in da si državni poglavarji teh držav izmenjujejo osebne poslanice, da bi našli način, kako naj dosežejo začetek pogajanj za rešitev krize v Vietnamu.

V Španiji, kjer študentje nadaljujejo protestna zborovanja, so bile včeraj demonstracije tudi več tisoč delavcev, in sicer v Bilbau. Delavci so protestirali proti nezadovoljivim določbam v kolektivnih pogodbah.

Demonstracije več tisoč študentov v Moskvi proti ameriškim napadom na Severni Vietnam

Nad tisoč policajev in vojakov se je spopadlo z demonstranti - Opravičilo sovjetske vlade - Gromiko opozarja ameriško vlado, da napadi na Severni Vietnam spodkopavajo temelje odnosov med SZ in ZDA - Protestna zborovanja v ZDA

MOSKVA, 4. — Danes ob 15. uri so se začele v Moskvi pred ameriškim poslaništvom demonstracije zaradi ameriških napadov na Severni Vietnam. Pri demonstracijah je sodelovalo več tisoč azijskih in sovjetskih študentov. Demonstracije so bile že prej napovedane z lepaki. Zato je ameriški poslanik Kohler pozval zunanjega ministra Gromika, naj poskrbi za zaščito poslaništva. Več sto policajev je obkolilo poslaništvo in postavilo na cesto pred poslopjem številne ovire. Demonstranti so vzklikali proti ZDA in proti predsedniku Johnsonu. Podrli so ovire in tudi kordon policajev ter so razbili več šip na oknih poslaništva. Tedaj so policaji začeli razganjati demonstrante in se z njimi spopadli.

Nekaj po 16. uri so pred poslopjem zavzeli položaje oddelki vojske. Več sto vojakov je prišlo na pomoč policajem. Toda demonstracije so se nadaljevale in več sto policajev se je moralo umakniti pred demonstranti. Okoli 16.30 so prispeli gasilci z 12 brizgalnami. Medtem so vojaki obkolili demonstrante in jih začeli odločno odbijati. Nekaj po 17. uri se je vojski in policiji posrečilo potisniti demonstrante daleč od poslopja. Več demonstrantov so aretirali. Tedaj so študentje zahtevali izpustitev aretiranih tovarišev. Niti policaji niti vojaki niso bili oboroženi in mnogi od njih so bili ranjeni med spopadi. Okoli 18.30 so demonstranti zapustili položaje pred ameriškim poslaništvom in odšli pred severnovietnamsko poslaništvo. Se prej je delegacija štirih študentov dobila dovoljenje za razgovor z višjim častnikom policije. Verjetno so zahtevali izpustitev aretiranih študentov. Zdi se, da je policiji uspelo prepričati študente, naj se umaknejo. Proti demonstrantom je danes nastopilo okoli tisoč policajev in vojakov.

Večja skupina demonstrantov je bila zatem sprejeta v severnovietnamskem poslaništvu, kjer so izročili solidarnostno resolucijo.

Predstavnik ameriškega predstavništva je sporočil, da ni bil ranjen noben član ameriškega poslaništva in noben zahodni dopisnik. Škoda, ki so jo demonstranti povzročili, pa je manjša kakor škoda pri demonstracijah 9. februarja. Ameriško poslaništvo je objavilo vsebino dveh pisem poslanika Kohlerja zunanjemu ministru Gromiku. V prvem je Kohler zahteval zaščito pred napovedanimi demonstracijami, v drugem, ki ga je poslal po demonstracijah, pa trdi, da «sicer ceni pogumne napore številnih miličnikov za zaščito poslaništva, toda zaščita, ki so jo odredile sovjetske oblasti, je bila povsem nezadostna, tako da je množica skoraj takoj lahko podrla ovire, ki so jih postavili samo 30 metrov pred ograjo poslaništva, in bombardirala poslopje z včasih nevarnimi predmeti».

Tuji opazovalci pa ugotavljajo, da so bili današnji ukrepi sovjetskih oblasti mnogo strožji kakor do sedaj. Policija je dobila ukaz, naj nastopi z največjo odločnostjo. V predvidevanju demonstracij so že prej zaprli vsa okna poslaništva na glavni ulici ter jih zaščitili z lesenimi ograjami.

Sovjetski zunanji minister Gromiko je po demonstracijah osebno izrekel ameriškemu poslaniku Kohlerju obžalovanje zaradi demonstracij. Zagotovil mu je, da bodo v prihodnje sprejeli še dodatne ukrepe, da zaščitijo ameriško poslaništvo. V poznih večernih urah je še vedno stražilo 500 vojakov pred poslaništvom.

Gromiko je sporočil ameriškemu poslaniku v Moskvi Kohlerju protest svoje vlade zaradi ameriških napadov na Severni Vietnam. Gromiko je poudaril, da so ameriški napadi na Severni Vietnam neskladni s tditvami ameriške vlade, da želi izboljšati odnose s Sovjetsko zvezo. Poleg tega ta dejanja spodkopujejo temelje, na katerih lahko temeljijo odnosi med Sovjetsko zvezo in ZDA, zlasti pa načelo miroljubnega sožitja.

Sovjetska vlada, je dodal Gromiko poudarja, da stalna izzivanja ameriških oboroženih sil proti Severnemu Vietnamu, kakor na primer dejanja načrtnega napada kažejo, da se ZDA odpravljajo na pot raztegnitve vojne v jugovzodni Aziji. Ameriška vlada se mora zavedati posledic, ki bi jih razvoj v Vietnamu mogel imeti za mednarodni položaj in za sovjetsko-ameriške odnose, zlasti če bodo ZDA ostale pri sedanjem stališču.

Opozorila v sovjetski vladni izjavi od 9. februarja ter skupna izjava Sovjetske zveze in Severnega Vietnama od 11. februarja ostaneta povsem veljavni, je poudaril Gromiko in dodal, da sovjetska vlada v celoti podpira izjavo severnovietnamske vlade od 3. marca, t. j. zahtevo za takojšnje prenehanje ameriških napadalnih dejanj proti Vietnamu. Kot posledica naraščajočega vmešavanja ZDA v notranje zadeve Vietnama, Laosa in Kambodže, je zaključil Gromiko, postaja stanje v jugovzhodni Aziji še nevarnejše. Ameriška vlada si s tem prevzema veliko odgovornost.

Razvoj dogodkov v Vietnamu je povzročil vrsto debat v akademskih krogih ZDA. «Univerzitetni odbor za probleme vojne in miru», v katerem sodeluje približno deset tisoč univerzitetnih profesorjev ZDA, je organiziral vrsto razprav o položaju v Vietnamu, ki so se začele danes in bodo trajale en teden. Odbor, ki je bil ustanovljen leta 1962, javlja, da je namen razprav in sestankov, ki bodo v več kot 40 univerzitetnih sedežih, doseči, da se bo ameriška javnost zavzemala za začetek pogajanj. Predstavnik skupine je izjavil, da se smoter pravkar začetih razprav sklada s tem, kar je glavni tajnik OZN prejšnji teden verjetno želel, ko je na tiskovni konferenci izrekel prepričanje, da bi se ameriško ljudstvo, če bi vedelo za resnico, nedvomno strinjalo z njim, da je nadaljnje prelivanje krvi zaman.

V zadnjih dneh je odbor objavil v New York Timesu oglase na celih straneh s podpisom številnih docentov. Oglasi so bili sestavljeni v obliki odprtih pisem predsedniku Johnsonu, s katerimi so zahtevali takojšnji začetek pogajanj za mir v Vietnamu.

Demokratični senator države Oregon Wayne Morse je sinoči skupini časnikarjev izjavil, da «ni mogoče zmagati vojne s Kitajsko z letalskimi bombardiranji» in da «ni moč dobiti vojne v Aziji z ameriškimi kopenskimi silami. Lahko se obdržijo položaji, toda ni moč zmagati». Morse je dodal, da bo predsednik Johnson zapustil Belo hišo kot najbolj diskreditiran predsednik v zgodovini ZDA. Dalje je senator izjavil, da ni nobenega razloga za mnenje, da «bomo z ubijanjem mnogo ljudi in z bombardiranjem Severnega Vietnama dosegli, da bo Kitajska popustila».

Ameriški departma za obrambo je sporočil, da načelnik glavnega štaba vojske general Harold Johnson potuje na obisk v Južni Vietnam. To je že drugič v treh mesecih, da general Johnson potuje v Južni Vietnam.

Ameriška letala so tudi danes bombardirala razne kraje v Južnem Vietnamu in tudi v Laosu. V Sajgonu so uradno javili, da je v februarju padlo 870 južnovietnamskih vojakov, 1820 jih je bilo ranjenih, 1450 pa jih pogrešajo.

Danes so tudi uradno javili, da je bil v svetu južnovietnamskih oboroženih sil ustanovljen stalni odbor petih članov.

PEKING, 4. — Maocetung je sprejel danes pakistanskega predsednika Ajuba Kana. Navzoči so bili kitajski predsednik Lju Šao Ši, predsednik vlade Čuenlaj in zunanji minister Čen Ji.

BLAGOJEVIĆEVA TISKOVNA KONFERENCA

Jugoslovanska vlada se posvetuje za sporazumno rešitev v Vietnamu

Izmenjava poslanic Tita z državniki nevezanih držav - Pogoji za razvoj dobrih odnosov z Grčijo - Za razvoj turizma z Italijo Negativne posledice nedavnih sklepov sveta ministrov EST

BEOGRAD, 4. — Zastopnik državnega tajništva za zunanje zadeve Dušan Blagojević je obvestil na današnji tiskovni konferenci domače in tuje novinarje, da se jugoslovanska vlada temeljito posvetuje z vladami nevezanih držav, da bi se našla miroljubna rešitev krize v Vietnamu.

V zvezi s tem je predsednik Tito prejel do sedaj poslanice predsednika indijske vlade Šastrija in predsednice cejlonske vlade gospe Bandaranajke, s svoje strani pa je poslal poslanice Šastriju, predsedniku Naserju, predsedniku Ben Beli in državnikom drugih nevezanih držav. Glede na to, da so posvetovanja še v teku, zastopnik državnega tajništva ni želel povedati nič konkretnega o rezultatih posvetovanj in o oblikah nadaljnjih akcij nevezanih držav o tem vprašanju.

Dušan Blagojević je obvestil nadalje zastopnike tiska tudi o vsebini razgovorov podpredsednika republike Rankovića z voditelji ZAR in državnega tajnika Koče Popovića, z grškim veleposlanikom v Beogradu Kambalurisom. V zvezi s tem razgovorom je ocenil pisanje grških desničarskih listov kot zlonamerno. Razgovor tajnika Koča Popovića z grškim veleposlanikom, je dejal Blagojević, je potekal v obojestranski želji, da se začne konkretizacija in uresničevanje ukrepov za napredovanje jugoslovansko-grških odnosov v smislu sklepov med nedavnim obiskom Papandreja. Gre predvsem za ukrepe za zboljšanje sodelovanja na gospodarskem in kulturnem področju in za sodelovanja na področju turizma. Ugotovljeno je bilo, da so dobri pogoji za nadaljnji razvoj odnosov med Jugoslavijo in Grčijo, ki ju veže tradicionalno prijateljstvo. Med razgovori so si izmenjali tudi misli o nekaterih mednarodnih vprašanjih. Pri tem se je pokazala podobnost pogledov obeh vlad.

Na vprašanje, ali so se razgovarjali tudi o makedonski narodni manjšini v Grčiji, kot to trdijo nekateri grški listi, je Blagojević izjavil, da desničarski grški tisk popačeno piše o teh razgovorih, kot da so se predvsem razgovarjali o makedonski etniški skupini v Grčiji, o kateri sta stališči obeh vlad različni. Blagojević je obtožil grško opozicijo, da razpihuje ekstremni šovinizem proti Jugoslaviji računajoč, da ji to lahko prinese korist v politični borbi v Grčiji. Zastopnik državnega tajništva je pripomnil, da se Jugoslavija ne želi vmešavati v notranje zadeve Grčije, da pa odločno obsoja delovanje grške desnice in pisanje njenega tiska, ki skuša graditi svoj politični kapital s šovinistično gonjo proti Jugoslaviji. «Verjamem, je dejal Blagojević, da ta gonja ne bo našla odziva pri grškem ljudstvu, ki podobno kot jugoslovansko želi razvoj prijateljskih dobrososednih odnosov.»

Na zanimanje dopisnika našega lista, na kakšen odziv je naletel skupni poziv predsednika Tita, predsednika Naserja in gospe Bandaranajke predsedniku Indonezije Sukarnu, naj ponovno preveri sklep Indonezije o izstopu iz OZN, pri državnikih ostalih nevezanih držav, je Dušan Blagojević odgovoril, da so zastopniki več držav v tej ali drugi obliki izrazili podobne poglede, kakršne vsebuje skupen poziv Tita, Naserja in Bandaranajke predsedniku Sukarnu.

Blagojević je zanikal točnost glasov, češ da je Jugoslavija stopila v stike z nekaterimi državami Azije in Afrike v želji, da bi si zagotovila določen status na drugi konferenci afrško-azijskih držav, ki bi bila v Alžiriji.

Na vprašanje o rezultatu nadaljnjega zasedanja mešane jugoslovansko-italijanske komisije za turizem je Blagojević izjavil, da so na zasedanju v Rimu ugotovili, da se turizem med obema državama ugodno razvija in da se tudi v bodoče lahko pričakujejo zelo dobri rezultati. Na tem zasedanju so se razgovarjali o krepitvi prometnih stikov, o poenostavitvi formalnosti pri turističnih potovanjih, o izmenjavi gostinskih strokovnjakov, o sodelovanju na področju turistične propagande in o izmenjavi informacij s področja turistične zakonodaje. Izdelali so tudi konkretna priporočila obema vladama.

Te dni so na ministrskem sestanku držav članic skupnega evropskega tržišča sprejeli sklep o uvedbi zaščitnih carin za uvoz sadja in zelenjave iz tretjih držav. Glede na to, da sadje in zelenjava predstavljata važno postavko v skupni vrednosti jugoslovanskega izvoza na področju držav skupnega evropskega tržišča, bo ta sklep negativno vplival na jugoslovanski izvoz kmetijskih pridelkov v države članice skupnega evropskega tržišča. Če se upoštevajo tudi ostali ukrepi EST, ki zadevajo jugoslovanski izvoz kmetijskih pridelkov na to področje, je dejal Blagojević, tedaj je razumljiva naša zaskrbljenost glede nadaljnjega razvoja za obojestransko trgovinsko izmenjavo.

Na koncu konference je zastopnik državnega tajništva obvestil novinarje, da bo predsednik državnega sveta Vzhodne Nemčije Walter Ulbricht na poti iz ZAR v domovino potoval skozi Jugoslavijo.

Zvezni izvršni svet je sklenil, da se jutri, na dan pogreba predsednika avstrijske republike dr. Adolfa Schaerfa na vseh javnih poslopjih izobesijo zastave na pol droga.

Danes je odpotoval na Dunaj podpredsednik zveznega izvršnega sveta Veljko Zeković, ki se bo jutri kot zastopnik predsednika republike maršala Tita udeležil pogreba predsednika Schaerfa.

B. B.

Dve hudi nesreči mnogo mrtvih in ranjenih

NATCITOCHES, 4. — Tri kilometre od Natcitochesa, v državi Lousiani je eksplodiral plinovod, pri čemer je bilo ubitih 17 oseb, med katerimi 9 otrok. Devet ljudi je bilo ranjenih. Po eksploziji je nastal požar in uničil nekaj hiš v bližini plinovoda. Eksplozijo so slišali 5 km daleč. Uničila je nad 200 metrov plinovoda. Gasilci so se trudili tri ure, preden so pogasili požar. Plameni so švigali 15 metrov visoko.

Eksplozija je odprla jarek, dolg 22 metrov, globok pa pet metrov. Vročina, ki je nastala pri eksploziji, je bila tako močna, da so se nekateri avtomobili v bližini dobesedno stalili.

LIMA, 4. — Pri trčenju med tovornjakom, polnim sodov bencina in avtobusom je sinoči zgubilo življenje 11 oseb, tri pa so bile hudo ranjene. Nesreča se je dogodila v bližini perujske prestolnice Lime. Takoj po trčenju se je tovornjak vnel.

Protesti v Rimu proti Francu

RIM, 4. — Danes popoldne je bilo v Rimu protestno zborovanje iz solidarnosti s španskimi študenti. Organizirale so ga mladinske organizacije KPI, PSI, PRI, PSIUP in PSDI. Skupine demonstrantov so šle v sprevodu po rimskih ulicah do španskega poslaništva. Nosili so table z napisi proti Francovi vladi. Demonstranti so se ustavili pred španskim poslaništvom 10 minut in prepevali študentovske pesmi. Po enominutnem molku v počastitev spomina padlih antifrankistov, so se demonstranti razšli.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 7, najnižja 2,3, ob 19. uri 4,8; vlaga 80 odst., zračni tlak 1010,3 narašča, veter 8 km severozahodnik, nebo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 7,8 stopinje, 3 mm dežja.

Tržaški dnevnik

Danes, PETEK, 5. marca
Bogo
Sonce vzide ob 6,38 in zatone ob 17.56. Dolžina dneva 11.18. Luna vzide ob 7.53 in zatone ob 20.10
Jutri, SOBOTA, 6. marca
Danica

UKREPI MINISTRSTVA ZA POŽIVITEV TRŽAŠKIH POMORSKIH ZVEZ

V zameno za «Vulcanio» in «Saturnio» bo iz Trsta v ZDA vozila «C. Colombo»

Na novo ekspresno progo Trst-Vzhod bodo postavili motorni ladji - dvojčki «Asio» in «Victorio» - Namesto 18 dosedanjih, poslej samo 12 voženj na leto proti New Yorku

Iz Rima so te dni sporočili, da so se predstavniki ministrstva za državne udeležbe, ministrstva za trgovinsko mornarico in ministrstva za zaklad dogovorili o vprašanju zamenjave starih ladij «Saturnie» in «Vulcanie» na progi Trst-New York in pa o povrnitvi izhodišča potniške proge Italija-Vzhod tržaškemu pristanišču.

«Saturnio» in «Vulcanio» bodo razdrli čez nekaj mesecev, njuno pot pa bo nastopila motorna čezoceanska ladja «Cristoforo Colombo», ki bo prvič odplula iz Trsta 3. junija letos.

Ladja bo plula na relaciji Trst - Benetke - Pirej - Messina - Palermo - Neapelj - Gibraltar - Halifax - New York. Za plovbo čez ocean bo potrebovala 11 dni, medtem ko ploveta zdaj na isti relaciji «Saturnia» in «Vulcania» 16 dni.

«C. Colombo», ki bo maja letos stara 12 let, lahko sprejema na krov po 1.160 potnikov, ki so razmeščeni v tri razrede, prvega drugega in turističnega. Na novo ekspresno progo Trst-Vzhod pa bodo postavili motorni ladji, «Asia» in «Victoria», ki ploveta zdaj na relaciji italijanska pristanišča-Vzhod. Na obeh je prostora za 431 potnikov in za 4.000 ton blaga.

Novici sta seveda zbudili veliko zanimanja v tržaških poslovnih krogih. Prvemu valu navdušenja pa je sledilo rahlo razočaranje, kajti trezna presoja napovedanih ukrepov kmalu odkrije, da ti niso tako ugodni za naše mesto, kakor se lahko zdi na prvi pogled. Motorna ladja «Cristoforo Colombo» bo postala nepotrebna v Genovi, ko bosta na progo Genova-New York postavljeni novi motorni ladji «Michelangelo» in «Raffaello», zato jo bodo Genovežani lahko odstopili Trstu. V zameno za eno staro ladjo bodo namreč dobili dve novi in moderni enoti. V Trstu pa bo «C. Colombo» zamenjala «Saturnio» in «Vulcanio», tako da bo Trst namesto dveh ladij dobil samo eno. Res je sicer, da je «C. Colombo» večja od «Saturnie» in «Vulcanie», vendar če naj upoštevamo razmerje med skupno razpoložljivo tonažo pred in po izvedbi načrta, bomo ugotovili, da bo Trst dobil v zameno za 48.841 brt starega ladjevja le 29.430 ton prav tako starega ladjevja. Poleg tega bo «C. Colombo» lahko vsako leto le 10-12-krat preplula ocean v obe smeri, medtem ko preploveta «Saturnia» in «Vulcania» zdaj skupno to progo osemnajstkrat na leto.

Povrnitev izhodišča ekspresne potniške proge na Vzhod tržaškemu pristanišču predstavlja nekoliko bolj tehten ukrep v korist našega mesta vendar je treba poudariti, da iz Rima niso zaenkrat sporočili točnega datuma, kdaj se bo to zgodilo. Za prihod ladje «C. Colombo» je bil na primer določen dan 30. maja, za njen prvi odhod pa dan 3. junija, za prihod ladij «Asia» in «Victoria», pa ni bil še določen datum. Ti dve ladji sta 11.690-tonski dvojčki, ki so ju zgradili v ladjedelnici Sv. Marka. «Victorio» so splavili 18. septembra 1951, «Asio» pa 28. oktobra istega leta. Njuna proga naj bi tudi v bodoče ostala neizpremenjena, kakor je danes, in sicer Italija-Suez-Indija - Pakistan - Singapur - Hong Kong, eventualno Manila. V nekaterih tržaških krogih naglašajo, da ni razloga, zakaj naj bi tudi «Asia» in «Victoria» ne nastopili novo pot istočasno, ko bo to storila «C. Colombo». Upajmo torej, da se bo to res tako zgodilo.

Tržaška federacija komunistične partije Italije je sinoči v krajšem komentarju poudarila, da imajo osrednje oblasti z napovedanima ukrepoma namen odtegniti pozornost tržaških poslovnih krogov od vprašanja nameravane preusmeritve v proizvodnji ladjedelnice Sv. Marka. V komentarju je tudi poudarjeno, da bo nova proga Trst-Vzhod le delna povrnitev tiste dejavnosti tržaškega pristanišča, ki se je poprej razvijala v teku več desetletij. Napovedana ukrepa predstavljata samo delno rešitev za Trst. Velika vprašanja kot so vprašanje ladjedelnice Sv. Marka, vprašanje Neodvisne ustanove za tržaško pristanišče, napovedano zaprtje podjetja Crane-Orion, itd. pa ostanejo sedaj bolj kakor kdaj koli odprta in na dnevnem redu.

Župan dr. Franzil je poslal ministru za trgovinsko mornarico Spagnolliju brzojavko, v kateri se v imenu tržaškega prebivalstva zahvaljuje za sprejete ukrepe, ki potrjujejo zlasti pomen Jadranskega morja za promet med srednjo Evropo in Daljnim vzhodom. Župan je poslal zahvalno brzojavko tudi tržaškemu parlamentarcu Belciju, ki si je ves ta čas prizadeval, da bi pri vladi dosegel priznanje tržaških koristi na področju mednarodne plovbe po Jadranskem morju in proti deželam onkraj Sueza. Na seji občinskega odbora je dr. Franzil v daljšem govoru orisal pomen novih ukrepov za tržaško gospodarstvo.

Predsednik trgovinske zbornice dr. Caidassi je na seji ožjega odbora trgovinske zbornice poudaril, da je napovedana zamenjava starih ladij «Saturnia» in «Vulcania» ter povrnitev ekspresne potniške proge v Trst prvi korak k ponovnemu uravnovešenju prometa med Jadranskim in Tirenskim morjem.

V posebnih izjavah so izrazili svoje zadovoljstvo v zvezi z omenjenimi ukrepi tudi parlamentarec Belci, ki se zdaj mudi v Rimu, pokrajinski tajnik krščanske demokracije Botteri, ki je poudaril zlasti pomen novih ukrepov s stališča novih dejavnosti, ki jih lahko ti v bodoče prikličejo v naše pristanišče, deželni tajnik italijanske socialistično-demokratične stranke Cesare, ki je poudaril, da bodo s tem italijanske ladje lahko uspešneje konkurirale tujim zastavam vzdolž Jadranskega morja, ter izrazil upanje, da bo Finmare v kratkem pregledala celotno področje plovbe pretežne državne važnosti s posebnim poudarkom na potrebe Trsta.

Sestanek ACI o avto cesti

Osrednje vodstvo tržaškega Avtomobilskega kluba pripravlja za prihodnji mesec posebno srečanje političnih predstavnikov in strokovnjakov, na katerem bodo vzeli v pretres vprašanje gradnje nove avto ceste Trst - Benetke z odcepom proti Vidmu. Sestanka se bodo udeležili predstavniki prizadetih krogov iz Trsta, Benetk, Vidma, iz nekaterih drugih italijanskih mest ter iz več krajev v deželi Furlanija-Julijska krajina.

VČERAJ OTVORITEV PEDAGOŠKEGA TEČAJA ZA SLOVENSKE ŠOLNIKE

Uvodno predavanje o izobraževanju in njega funkciji v vzgojnem procesu

Predaval je prof. Bojan Luzner, katerega je predstavil svetovalec za slovenske šole prof. Mihelič

(Nadaljevanje s 1. strani)

osnovnih in srednjih šolah tržaškega ozemlja, mi dovolite, da se v začetku seminarja, iskreno zahvalim vsem tistim, ki so nas tako moralno kot materialno podprli v prizadevanjih za njegovo realizacijo. V prvi vrsti gre zahvala vsem slovenskim šolnikom na Tržaškem, ki so bili takoj pripravljeni žrtvovati svoj prosti čas, da bi se pedagoško izpopolnjevali in tako bili kos nalogam, ki jim jih nalaga reforma osnovne in srednje šole; sindikatu slovenske šole, ki si je prizadeval popularizirati tečaj med slovenskimi šolniki, šolskemu skrbniku dr. Tavelli, ki je z naklonjenostjo od vsega začetka spremljal naša prizadevanja in nam preskrbel dovoljenje za ta seminar, dr. Baši, ki nam je bil vse skozi na razpolago s svojimi nasveti glede organizacije tečaja, nadzorniku za osnovne šole gospodu Boletu in ravnateljem srednjih šol ter didaktičnim ravnateljem osnovnih šol, ki so šolskim kolektivom tolmačili pomen in namen tega tečaja, in še nazadnje odboru Kulturnega doma, ki nam je dal za minimalno odškodnino na razpolago te udobne in lepe prostore. Samo po sebi je razumljivo, da gre še posebna zahvala gospodoma predavateljema, ki sta se rade volje odzvala prošnji, da bi na tem tečaju posredovala najosnovnejše pedagoške, didaktične in psihološke ugotovitve tržaškim šolnikom». Predstavil je in pozdravil prisotnega predavatelja prof. Luznerja, nato pa zaključil: «Res nad vsa pričakovanja velika udeležba slovenskih šolnikov Tržaškega ozemlja na tem tečaju priča, da se zavedajo odgovornosti, ki jo imajo pred izročeno jim mladino, starši in družbo, da se zavedajo nalog, ki jih postavlja pred nje reformirana osnovna in srednja šola, da čutijo potrebo ne le po strokovnem, ampak tudi pedagoškem izpopolnjevanju zavedajoč se, da je v šoli prav toliko pomembna vzgoja kakor izobraževanje, vzgoja človeka, ki naj bo človeku res človek in ne volk. Taka udeležba res kaže, da je slovenskim šolnikom šola pri srcu, z njo žive in da se žrtvujejo zanjo. Prepričan sem, da bo znala to predanost slovenskih profesorjev in učiteljev šoli ceniti tudi prosvetna oblast in sporazumno z njimi rešiti še nekatera odprta vprašanja».

Nato je sledilo predavanje prof. Luznerja o temi «Izobraževanje in njena funkcija v vzgojnem procesu» za drugo skupino učiteljev in profesorjev.

Proslave praznika žena

V zvezi s praznikom žena in z 20. obletnico odporništva prireja Zveza italijanskih žena naslednje proslave:

V soboto, 6. marca v prosvetnem društvu v Lonjerju, kjer bo govorila Antonija Čok; v krožku «Zvezda» v Podlonjerju (Pina Tomaselli in Jelka Grbec), v Ljudskem domu v Križu (Nadja Pahor in Ondina Peteani), v kinu v Boljuncu (poslanka Marija Bernetič), pri Sv. Barbari v krožku (Romilda Chiuchio in Nedda Lachi).

V nedeljo, 7. marca ob 15. uri v dvorani na stadionu I. maja na Vrdelski cesti 7 bo osrednja proslava s kulturnim sporedom. Govorila bo poslanka Gina Borellini, članica predsedstva UDI, odlikovana z zlato kolajno odporništva. Med vsemi proslavami bodo razdelili diplome ženam, ki so sodelovale v osvobodilni borbi.

V soboto ob 19. uri bo v krožku «Morandi» na Trgu S. Giovanni 1 urednica lista «Mondo Nuovo» Gabriella Lapasini govorila o ženskih tednikih v Italiji.

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic za prvo predstavo Puccinijeve opere «Deklica z divjega zapada», ki bo za red A v vseh prostorih v soboto ob 20.30.

TEATRO STABILE

Danes in jutri ob 21. uri ter v nedeljo ob 17. uri zadnje predstave Goldonijeve komedije «Teatro comico». Cene: parter 1000 lir, za študente 400 lir, balkon 300 lir.

V nedeljo ob 21. uri za abonente in za člane CUC in Cineforum predvajanje filma «All'armi, siam fascisti!» v okviru ciklusa «Razlogi odporništva».

Kino

Nazionale 15.30 «Questo pazzo, pazzo, pazzo, pazzo mondo» Technicolor. Spencer Tracy.
Arcobaleno 16.00 «A 007 dalla Francia senza amore» Sean Connery.
Excelsior 15.30 «Donne, vi insegno come si seduce un uomo» Technicolor. Tony Curtis, Natalie Wood, Henry Fonda, Lauren Bacall.
Fenice 15.30 «La congiuntura» Technicolor. Vittorio Gassman, Joan Collins
Grattacielo 16.00 «I caldi amori» Catherine Genevieve. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 16.00 «Lemmy Caution operazione dollari» Eddie Constantine.
Filodrammatico 61.00 «La mia signora» Silvana Mangano, Alberto Sordi.
Aurora 16.00 18.30 21.30 «L'uomo che non sapeva amare».
Cristallo 16.30 «La conquista del West» Metrocolor.
Capitol 16.00 «Rio Conchos» Technicolor. Stewart Witman, Richard Boone.
Garibaldi 16.30 «La furia del West» Technicolor. Rod Cameron.
Impero 16.30 «Il cantante del Luna Park»
Vittorio Veneto 16.00 «Squadriglia G 33» Clif Robertson.
Moderno 14.30 18.00 21.30 «Lawrence d'Arabia» Alec Guinnes, Anthony Quinn. Technicolor.
Astra 16.30 «Ciao, ciao Birdie».
Astoria 16.30 «L'idolo delle donne» Technicolor. Jerry Lewis.
Abbazia 16.00 «La belva di Saigon» Technicolor. B. Harris. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ideale 16.00 «I violenti» Technicolor. Charlton Heston.

Razstave

V soboto 6. t.m. ob 19. uri bo v umetnostni galeriji Alcione v pasaži Fenice otvoritev slikarske razstave Poljakinje Barbare Zbrozyne. Razstava bo odprta do 17. t.m.

FILATELISTIČNA RAZSTAVA
V prostorih tržaškega fil. kluba «L. KOŠIR»
Ul. Montecchi 6
v nedeljo, 7. t.m. od 10. do 13. ure
Razstavlja član kluba Alojz Bucik dopisnice in kuverte z žigi prvega dne «Dan znamke republike Italije».

Ljudska prosveta

Danes dne 5. marca ob 20.45 bo v društvenih prostorih p.d. «Ivan Cankar» v Ul Montecchi 6-IV. proslava 8. marca mednarodnega praznika žena. Na sporedu so recitacije in inštrumentalni kvintet prosvetnega društva «I. Cankar». Vljudno vabljeni vsi člani in simpatizerji društva.

Razna obvestila

Pogrebno društvo v Rojanu vabi na redni občni zbor, ki bo v nedeljo 7. marca t.l. ob 10. uri, v društvenih prostorih v gostilni pri Škerlavaju v Rojanu, v Ul. Moreri 34.

* * *

Jutri ob 20. uri bo na sedežu sekcije KPI pri Sv. Jakobu v Ul. S. Zenone 10 proslava mednarodnega dneva žena pod geslom «Žene v borbi za mir in socializem». Govorila bo dr. Giuditta Donini.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

4. marca 1965 se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 16 oseb.

UMRLI SO: 85-letna Mercede Flaschker vd. Ianovitz, 73-letni Egone Gentille, 70-letni Antonio D'Adria, 85-letni Mariano Robba, 64-letni Antonio Bresovez, 69-letni Romeo Derschitz, 73-letni Pietro Osvaldini, 79-letni Pietro Tempestini, 87-letna Eugenia Zimolo, 51-letni Carlo Zgur, 60-letni Mario Volsi, 69-letna Francesca Vukelich por. Declich, 83-letna Giusta Madon vd. Bertocchi, 62-letni Domenico Brusaferro, 76-letna Antonia Maraspin vd. Kert, 61-letni Paolo Roccatelli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(1. 3. — 7. 3.)

Crevato, Ul. Roma 15; INAM Al Cammello, Drevored XX. Settembre 4; Alla Maddalena, Ul. dell'Istria 43; dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2; dr. Gmeiner, Ul Giulia 14; Pizzul-Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. T. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

Služba od 13. do 16. ure

Dr. Gmeiner Ul. Giulia 14; Pizzul-Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. T. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

Crevato, Ul. Roma 15; INAM Al Cammello, Drevored XX. Settembre 4; Alla Maddalena, Ul. dell'Istria 43; dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2.

Osebni promet skozi tržaške obmejne prehode

V februarju prekoračilo mejo 651.258 ljudi v obeh smereh

Skoraj 100.000 več kot v februarju lani, toda manj kot v januarju letos

V preteklem februarju je z raznimi dokumenti prekoračilo italijansko - jugoslovansko mejo na Tržaškem 651.258 oseb kar predstavlja novo povečanje prometa v primerjavi s februarjem 1964, ko so na obmejnih prehodih zabeležili 554.217 prehodov. V primerjavi s prometom v preteklem januarju pa so v februarju zabeležili manjše nazadovanje, kar je razumljivo prvič zaradi tega, ker je bilo v januarju več praznikov, in drugič, ker je februar krajši mesec.

Podrobnejši podatki o prometu v februarju so naslednji; s potnim listom je prešlo italijansko-jugoslovansko mejo 114.783 ljudi, od tega 92.442 italijanskih in 52.341 tujih državljanov. V smeri proti Trstu je potovalo 45.985 italijanskih in 26.447 tujih državljanov, v nasprotno smer pa 46.457 Italijanov in 25.894 tujcev. Po številu prehodov s potnim listom so bili za Italijani na prvem mestu jugoslovanski državljani, katerih so našteli 34.400, tem so sledili po vrsti Grki s 3.000 prehodi, zahodni Nemci z 2.100, Avstrijci z 2.000, Američani s 1.600, Francozi s 1.400, Turki s 1.200, Angleži s 1.000, Švicarji z 800 prehodi, itd. V preteklem januarju je bil promet s potnimi listi nekoliko večji (117.415 prehodov), v lanskem februarju pa je bil znatno nižji, saj je dosegel le 101.444 prehodov.

S propustnico pa je v letošnjem februarju prekoračilo mejo skupno 536.475 ljudi, od tega 308.928 v smeri proti jugoslovanskim obmejnim področjem in 227.547 v smeri proti Trstu. Število italijanskih državljanov je prevladalo v obeh smereh, saj so jih našteli 154.314 v smeri proti Trstu in 154.614 v nasprotno, Jugoslovanov pa so našteli 113.710 v smeri proti Trstu ter 113.837 v smeri proti Jugoslaviji. Kakor običajno, je bil po številu prehodov tudi tokrat na prvem mestu obmejni blok pri Škofijah z 264.000 prehodi. Sledil je blok pri Fernetičih s 153.400 prehodi, manjši promet pa so zabeležili na ostalih prehodih, tako v Lipici (29.600), na Pesku (29.200), pod Repentabrom (14.100), v Prečniku (10.700 v Camporah (6.800), itd..

Prevoznost cest v Sloveniji

V poznih nočnih urah smo prejeli naslednje vesti o prevoznosti glavnih cest v Sloveniji:

V tržaški okolici od 2 - 3 cm snega. Cesta Trst - Postojna - Ljubljana prevozna. Med Postojno in Vrhniko 10 cm snega. Cesta plužena, potrebna previdnost. Včeraj je bila cesta med Postojno in Planino prekinjena za 2 uri. Na cesti Ljubljana - Zagreb sneži, trenutno prevozna. Isto na cesti Ljubljana - Maribor. Cesta iz Idrije na Vojsko zaprta. Cesta na Predil in Mangart zaprta. Cesta na Črni vrh in Lokve prevozna. Na Lokvah in Črnem vrhu 5 cm novega snega na 40 cm podlage. Cesta v Soški dolini prevozna do Bovca, od Bovca do Trente s težavo prevozna in le z verigami. Poročil proti Gorenjski ni.

Stavka uslužbencev zavarovalnih zavodov

Včeraj se je pričela stavka uslužbencev socialnozavarovalnih zavodov. Zaradi tega je počivalo delo v zavodih INPS, INAM, INADEL, ENPAS itd. Stavka se nadaljuje tudi danes.

* * *

Stavko so nadaljevali tudi delavci podjetja Crane-Orion, ki so tudi stražili v tovarni.

Danes ob 12. uri bo pred glavnim vhodom v ladjedelnico Sv. Marka (Sprehajališče S. Andrea 3) javno zborovanje, na katerem bo senator Vidali govoril o temi «Rešimo ladjedelnico Sv. Marka!»

Žensko je podrl z avtom

Sinoči so na ortopedski oddelek bolnišnice, kamor so jo prepeljali z rešilnim avtom, sprejeli 67-letno upokojenko Bianco Wanneik vd. Fonda iz Ul. Monfort 1. Zdraviti se bo morala 30 dni zaradi zloma leve rame in rane na levem kolenu. Wanneikova je malo prej postala žrtev prometne nesreče. Ko je prečkala Trg Pitteri, jo je z avtom TS 42352 podrl 44-letni Sergio Morpurgo iz Istrske ulice 28, ki je privozil s Trga Unità in je bil namenjen v Ul. Pozzo del Mare.

Upokojenca je povozil

Žrtev prometne nesreče je postal včeraj okrog 21. ure 68-letni upokojenec Antonio Taucer s Polja San Luigi 2, ki je na zebrastem prehodu, na vogalu Ul. Ginnastica in Ul. Rossetti prečkal cesto. Tedaj je z avtom TS 65883 privozil 28-letni Tullio Suffi iz Ul. Flavia 22 in Taucerja podrl. Ponesrečencu je Suffi priskočil na pomoč ter ga s svojim avtom odpeljal v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedski oddelek, zdraviti se bo moral od 7 do 9 dni zaradi udarcev po hrbtu.

Tri mesece se bo morala na ortopedskem oddelku zdraviti 62-letna Assunta Comisso por. Gregoretti iz Ul. dell'Acqua 14, ki si je včeraj pri nerodnem padcu v stanovanju, verjetno zlomila levo stegnenico. V bolnišnico so jo prepeljali z avtom RK.

SEJA OŽJEGA ODBORA TRGOVINSKE ZBORNICE

V kratkem razgovori za povečanje češkoslovaškega tranzita skozi Trst

Nadaljnje zanimanje za ugodno rešitev vprašanja ladjedelnice Sv. Marka Perujski strokovnjaki pridejo v Trst - Dežela na sejmišču v Celovcu

Na zadnji seji ožjega odbora tržaške trgovinske zbornice je predsednik dr. R. Caidassi napovedal, da se bo zbornica na pristojnih mestih in pri vladi še naprej zanimala za primerno rešitev vprašanja ladjedelnice Sv. Marka. Dr. Caidassi je poudaril, da ni res, da bi ladjedelnica proizvajala ob neprimerno visokih stroških. Ladjedelnica Sv. Marka je na tretjem mestu med tovrstnimi obrati v Italiji ter je v preteklosti pokazala, da se zna oprijeti tudi suplementarnih del, ki naj bi ji bila zagotovljena tudi v prihodnosti. Predsednik je tudi poudaril, da je treba napeti vse sile, da bo ladjedelnica lahko delovala še naprej, zavrnil pa je priporočilo, naj se ladjedelnica specializira v proizvodnji ladij enega samega tipa, ker si je takšno specializacijo za tržaški obrat težko zamisliti.

Glede napovedane gradnje plavajočega odnosno zidanega doka je dr. Caidassi omenil, da je zdaj to vprašanje na dnevnem redu na pristojnih mestih, na katerih strokovnjaki proučujejo ustrezne gradbene načrte in pa možnosti za finansiranje novega objekta. Predsednik je med drugim sporočil, da bo v Benetkah konec meseca posebno srečanje strokovnjakov s področja prevozov, na katerem bodo sestavili posebno spomenico o sedanjem stanju pomorskih prevozov na jadranskih linijah pretežne državne važnosti.

Tržaška trgovinska zbornica bo v kratkem stopila v stik z gospodarskimi krogi v Pragi, da bi se po možnosti dogovorila o povečanju češkoslovaškega tranzitnega prometa skozi tržaško pristanišče, in to v okviru posebnega sporazuma s češkoslovaškimi poslovnimi krogi. Prav tako bo skušala trgovinska zbornica uresničiti zamisel romunskih in tržaških krogov, da bi v bodoče razširili medsebojno poslovanje na področju lesne trgovine. Dr. Caidassi je poudaril, da ima Trst odlične pogoje za to, da pospeši romunski izvoz lesa v severno Italijo in v srednjo Evropo. V okviru prizadevanj ministrstva za zunanjo trgovino, da bi Italija kolikor mogoče razširila blagovno izmenjavo in industrijsko sodelovanje s tujino, bo italijansko državo v kratkem obiskala posebna delegacija strokovnjakov iz Peruja, ki si bodo 14. marca ogledali tudi industrijske naprave v našem mestu. Kakor pred njimi Bolgari in Romuni, tako se bodo tudi člani perujske delegacije pred odhodom sestali na trgovinski zbornici s predstavniki krajevnih gospodarskih krogov. Peru se zanima zlasti za morebitne oblike sodelovanja na področju ladjedelstva in kemične industrije.

Predsednik Caidassi je napovedal, da se bo 11. t. m. na zbornici sešel pokrajinski gospodarski odbor, da bi ob sodelovanju nekaterih zunanjih strokovnjakov proučil glavne smernice petletnega načrta za razvoj prevozov.

Deželni odbornik za industrijo in trgovino Marpillero je napovedal, da se bodo merodajni krogi v deželi, med temi pokrajinska turistična zveza, dogovorili glede vprašanja, da bi postavili na sejmišču v Celovcu, stalen deželni stand v katerem naj bi organizirali skupne razstave, ki bi prikazovale gospodarske in turistične zmogljivosti dežele Furlanija-Julijska krajina. Stroške za zgraditev standa bo prevzela dežela, ostale prizadete ustanove pa naj bi prevzele stroške za njegovo notranjo ureditev in pa za organizacijo razstavnih prireditev.

Predsednik Caidassi je nato izjavil, da so se prizadeti ministrski krogi v načelu izrekli za izdajo dovoljenja, na podlagi katerega bodo priredili mednarodni velesejem obmejne blagovne menjave Alpe Adria v Ljubljani.

V zvezi s ponovnim pričetkom gradbenih del na pomolu VII. je predsednik izrazil upanje, da se bodo krajevne oblasti kakor tudi prizadeti krogi v Rimu zavzeli za to, da se bo delo pri gradnji samega pomola in vseh naprav na njem lahko nemoteno nadaljevalo in zaključilo, ne da bi ga morali zaradi pomanjkanja finančnih sredstev zaustaviti, kajti to bi lahko imelo za posledico nadaljnje upadanje prometa skozi tržaško pristanišče.

Na koncu je ožji odbor zbornice pristal na predlog, naj bi obrtnikom iz dežele Furlanija-Julijska krajina dodelili poseben denarni prispevek za kot delno kritje stroškov za nastop na skorajšnji obrtni razstavi v Firencah.

Trgovinska zbornica o ladjedelnici Sv. Marka

Na sinočni seji izvršnega odbora tržaške trgovinske zbornice je predsednik dr. Caidassi ugotovil, da bodo potrebni ponovni sestanki z osrednjimi oblastmi glede ladjedelnice Sv. Marka. Odločno je zanikal trditve, da obratuje ladjedelnica s previsokimi proizvodnimi stroški, saj je glede tega tretja med vsemi italijanskimi državnimi ladjedelnicami. Poleg tega so v okviru te ladjedelnice razvili tudi razne pomožne dejavnosti, ki jih bo treba ohraniti tudi v prihodnosti. Predsednik zbornice je dejal tudi, da ni utemeljena teza o specializaciji ladjedelnice, saj ni mogoče, da se neka ladjedelnica ukvarja z gradnjo samo enega tipa ladje in da odbija morebitna druga naročila. Iz vseh teh razlogov je treba vztrajati na modernizaciji ladjedelnice in na ohranitvi sedanjega proizvodnega programa.

Predsednik je tudi poročal o stikih za gradnjo velikega doka v našem pristanišču, o izbiri načina gradnje ter reševanju drugih tehničnih vprašanj. Med njimi je prvenstveno finansiranje tega objekta, ki bo predstavljal precejšnje breme.

Končno je predsednik tudi sporočil, da bo 14. marca obiskala Trst na vabilo ministrstva za zunanjo trgovino gospodarska delegacija iz Peruja.

Danes zvečer ob 19.30 bo v dvorani Ljudskega doma v Miljah aktiv sekcije KPI. Govoril bo senator Vidali o temi: «Mednarodni položaj in borba za mir».

Obvestilo SGZ o davčnih prijavah «Vanoni»

Slovensko gospodarsko združenje sporoča, da bo v zvezi s prijavami «Vanoni» od danes do preklica uradovalo vsak dan od 8. do 12.30 ter od 16. do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 13. ure. SGZ priporoča članom, naj ne čakajo za izpolnitev davčne prijave na zadnje dni. Če morejo, naj se domenijo z združenjem po telefonu za čas sestave prijave, ne bodo po nepotrebnem čakali v njegovih uradih.

Razprava o pohištvu na velesejmu

V okviru raznih manifestacij, ki jih prirejajo na tržaškem mednarodnem velesejmu, bo letos še posebej zanimiva razprava za okroglo mizo, ki bo posvečena vplivu milanskega sejma pohištva in podobnih manifestacij na izbiro pohištva in na izvoz v tujino, kot tudi o koristnosti usklajevanja podobnih manifestacij. Neugodna konjunktura je namreč prizadela lesno industrijo in jo je prisilila, da se je v večji meri preusmerila na tuja tržišča. O teh vprašanjih so že razpravljali v Milanu in v drugih krajih in bodo na tržaškem zasedanju skušali potegniti zaključke.

GLASBENA MATICA V TRSTU
priredi v
KULTURNEM DOMU
v soboto, 6. marca ob 21. uri in v nedeljo, 7. ob 17. in 20.30

KONCERT OPERNE GLASBE

Sodelujejo: ORKESTER GLASBENE MATICE
dirigent Oskar Kjuder

Milena Furlan

Nerina Pelicon

Solisti: Ljuba Berce - Košuta, Milena Furlan, Marija Bitenc, Nicolò Macillis, Nerina Pelicon, Nadja Pertot, Ivan Sancin, Darij Zlobec

Prodaja vstopnic od srede 3. marca dalje od 11. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma, Ulica Petronio 4, tel. 734265.

DELOVANJE DEŽELNE UPRAVE

Razprava o zakonskem osnutku o sedežu odborništva za kmetijstvo

Spreminjevalna predloga dr. Škerka
Deželni svet se bo sestal v torek

Včeraj se je sestalo predsedstvo deželnega sveta, ki je razpravljalo o letnem izdatku za delovanje deželnega sveta in njegovih uradov, da bo nato zahtevalo od deželnega odbora, da vpiše te izdatke kot postavko v proračun.

V torek se je sestala peta stalna komisija deželnega sveta, ki je pod predsedstvom prof. Cumbata končala razpravo o zakonskem osnutku za ustanovitev deželnega odbora za turizem. Med razpravo so nekoliko spremenili besedilo osnutka, ki ga je predložil deželni odbor, zlasti glede sestave novega posvetovalnega organa. Sedaj bodo predložili zakonski osnutek deželnemu svetu.

Predvčerajšnjim in včeraj se je sestala prva komisija, ki je razpravljala o ureditvi in sedežu nekaterih deželnih uradov ter o začasnem osebju. V razpravo so posegli Stopper, Bacicchi, Renato Bertoli, Coloni, Del Gobbo, de Sandre, dr. Škerk, Moro, Morpurgo, Moschioni, Varisco, Virgolini in Morelli. Na včerajšnji seji je zastopal deželni odbor odbornik Vicario.

Svetovalci so se predvsem ustavili pri prvem členu, ki govori o sedežu osrednjih uradov odborništva za kmetijstvo, gozdarstvo in gozdno gospodarstvo, ki bo v Vidmu. V zvezi s tem je dal svetovalec Slovenske skupnosti dr. Škerk spreminjevalni predlog, naj bi bili osrednji uradi tega odborništva v Trstu, v Vidmu in Gorici pa naj bi bili izpostavi odborništva, ki bi obravnavali kmetijska vprašanja tamkajšnjih področij. Ko pa ta njegov predlog ni prodrl, je predlagal, naj bi bila v Trstu vsaj izpostava odborništva, ki bi imela svoje območje za tržaško in goriško pokrajino. Tudi ta predlog ni bil sprejet in potemtakem bodo uradi odborništva za kmetijstvo v Vidmu, kjer bo pretežno uradoval tudi odbornik, ki bo imel v Trstu na deželi na razpolago kvečjemu sobico. Doslej so svetovalci razpravljali o šestih izmed 11 členov. O ostalih pa bodo razpravljali v sredo.

Predsednik de Rinaldini je sklical za torek ob 9.30 sejo deželnega sveta. Na dnevnem redu so vprašanja, interpelacije in dve resoluciji, dve peticiji in razprava o zakonskem osnutku o ureditvi položaja bolničarskega osebja.

Včeraj je deželni odbor nadaljeval razpravo o deželnih proračunih za leti 1964 in 1965. Odbor je nadalje odobril zakonski osnutek o ureditvi pravnega položaja obrtnikov. Osnutek je sestavljen iz 26 členov.

Končno so včeraj zjutraj odpotovali v Cagliari tajniki deželnega sveta Moro, Romano in Trauner, ki jih spremlja glavni tajnik odv. Pierotti.

IZPRED TRŽAŠKEGA POROTNEGA SODIŠČA

Tožilec zahteval za Indelicata 31 let za vse obtožene skupaj pa 40 let zapora

Zagovorniki so zahtevali znižanje kazni
Danes ponoven govor tožilca in nato razsodba

Skoraj 31 let zapora je včeraj javni tožilec dr. Pascoli zahteval za Ubalda Indelicata, ki je obtožen številnih tatvin, dveh ropov, telesnih poškodb in nošnje orožja, ki je namenjeno samo vojaškim osebam (pištola kal. 9). Točne tožilčeve zahteve za posamezne obtožence so naslednje:

Ubaldo Indelicato: 30 let, 8 mesecev in 15 dni zapora, 580.000 lir globe, devet mesecev pripora in dokončna prepoved dostopa do javnih služb.

Angelo Sirotti: 8 let in 15 dni zapora, 406.000 lir globe, 3 mesece pripora in 15.000 lir denarne kazni (prve kazni zadevajo tatvine in ropa, zadnji pa upravljanje vespe brez vozniškega dovoljenja). Tožilec je menil, da bi morali porotniki oprostiti obtoženca obtožbe telesnih poškodb (primer nočnega čuvaja Zugana).

Giuseppe Izzinoso: 9 mesecev zapora in 90.000 lir globe (zaradi večkratnega namernega odkupa ukradenega blaga).

Maria Palmich: večkratni nepreviden odkup ukradenega blaga: 40.000 lir denarne kazni.

Vittorio Fratte: 15.000 lir denarne kazni zaradi neprevidnega odkupa ukradenega blaga.

Skupna zaporna kazen, ki jo je javni tožilec zahteval za razne obtožence, znaša torej nekaj čez 40 let zapora. Največja pritiče seveda Indelicatu, ki pa ne sedi na zatožni klopi.

Prav glede tega je bil javni tožilec najbolj neizprosen. Orisal je lik Indelicata kot gangsterja, ki je vedno pripravljen, da strelja in ki je večkrat grozil, da bo ubil kakega policista. To svojo grožnjo je tudi skušal uresničiti tistega večera, ko je pri Sv. Jakobu streljal na policiste.

Javni tožilec je tudi menil, da sta Indelicato in Sirotti zagrešila vse tatvine in ropa za katere sta bila obtožena. Prav tako je prepričan o krivdi manjših obtožencev: Izzinosa, Palmicheve in Frattеja. Edino glede Zorzenona je menil, da ga ne bi smeli obsoditi, ker se je prostovoljno odrekel kriminalni akciji (ob tisti priliki ga je Indelicato udaril s pištolo po glavi).

Po tožilčevem govoru so nastopili zagovorniki. Frattejev branilec je menil, da morajo porotniki oprostiti njegovega varovanca ker kaznivo dejanje ne obstaja. Podobne argumente sta uporabila tudi zagovornika Pamicheve in Izzinosa.

Sirottijev branilec je menil, da niso dokazane tatvine pri katerih bi mladenič sodeloval. Izpodbijal je tudi tezo njegovega sodelovanja pri ropih.

Končno je spregovoril Indelicatov zagovornik, ki je izpodbijal trditev, da je obtoženec hotel umoriti policista (za ta zločin je javni tožilec zahteval 18 let zapora).

Obravnava se bo nadaljevala danes, ko bo verjetno ponovno spregovoril javni tožilec. Takoj potem bodo porotniki izrekli razsodbo.

POPRAVEK

Pod včeraj objavljeno fotografijo o izstrelitvi «Boljunika IV.» v vesolje se je z našim strojnim stavcem poigral pustni škrat, da je boljunški trg enostavno zamenjal z lonjerskim. Čitatelji v Boljuncu so se tej pomoti gotovo od srca nasmejali, toda ni izključeno, da so je delno sami krivi, ker so pač točili zastonj predobro in preveč opojno vince. Upamo zato, da zamera ne bo prehuda, saj navsezadnje vsakdo ve, da imajo na Tržaškem samo v Boljuncu naprave za izstrelitev raket pod oblake.

Z vespo trčila v avto

Včeraj popoldne se je v Ul. Lorenzetti pripetila prometna nesreča. Na vespi TS 26305 sta se proti središču peljala 34-letni natakar Ennio Monfaggio iz Ul. Zorutti 30 in 56-letni upokojenec Giordano Pichel iz Ul. Lorenzetti 20. Ko sta privozila do vogala Ul. Doda, sta trčila v avto TS 56258, ki ga je s parkirnega prostora na desni privozil 31-letni Giuseppe Prato z Drevoreda Campi Elisi 31. Pri nesreči se je Pichel pobil in ranil po desnem kolenu, nogi in levem gležnju ter se bo na ortopedskem oddelku moral zdraviti dva tedna. Monfaggiu pa so nudili samo prvo pomoč zaradi lažjih udarcev po spodnjih udih.

PROSVETNO DRUŠTVO «SLAVKO ŠKAMPERLE»
priredi jutri, 6. marca ob 20.30 na stadionu «Prvi maj» proslavo praznika žena

8. marec

Sledi zabavni večer s kulturnimi prizori in drugimi točkami.

Izleti

SPDT obvešča, da bo odhod na smučarske tekme na Livek v nedeljo 7. t.m. ob 6.30 z začetka Ulice F. Severo. Zamudnikov ne bomo čakali.

Dne 3. marca nas je zapustila naša draga mama

ROZALIJA vd. KNEZ

Draga pokojnica bo prenesena danes, 5. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti št. 392 v šempolajsko cerkev, od koder bo šel sprevod na pokopališče.
Žalostno vest sporočajo otroci OLGA, TEODOR, WALTER, VALERIJA in JOSIPINA skupno z ostalimi sorodniki.

Družine:
REBULA, KNEZ, PREZZI, BERTOLISSI in PIPAN

I.T.F. Ul. Zonta, tel. 38-006

PO OBISKU DELEGACIJE KPI V KAIRU

Napredek v razvoju med gibanji za zmago socializma

Dokument, v katerem je bilo določeno načelno stališče režima do komunizma - O nekaterih odnosih ter ukrepih, ki so se že preživeli - Vladni koraki, ki so dvignili preplah med reakcionarji

Pred kratkim je Egipt obiskala delegacija KP Italije. Ta obisk je med drugim na specifičen način označil tudi stopnjo notranjepolitične evolucije te dežele, stopnjo dozorevanja tamkajšnjega sistema in pa osvobajanja od ostankov preteklosti ter zastarelih pojmovanj.

Predvsem pa je v tem primeru šlo za prvo delegacijo neke komunistične partije, ki je obiskala Egipt ter je kot taka bila tudi gost Arabske socialistične unije. Razgovori, ki so se vodili, so bili, po vseh znakih sodeč, zelo iskreni, a potekali so v vzdušju obojestranskega razumevanja ter v cilju, da se med obema gibanjima vzpostavijo trajnejši odnosi. Pomen samega dogodka je tem večji, ker so doslej mnogi bili nagnjeni k temu, da gledajo v egiptovskem sistemu kot celoti in ne samo v pogledu posameznih osebnosti, skupin in tendenc določene poteze protikomunističnega stališča. Ali pa, ker je Egipt, spričo posebnih notranjih razlogov, še do pred nedavnim kazal v tem pogledu določene rezerve. Toda, očitno je, da je zdaj vse to že premagano in zastarelo.

Sam po sebi bi morda obisk delegacije KP Italije ničesar ne dokazoval. Je pa to vsekakor rezultat nekega daljšega notranjega procesa.

Načelen teoretičen odgovor na vprašanje stališča režima do komunizma je bil podan maja l. 1962 s sprejetjem tako imenovane nacionalne listine ZAR, t.j. splošnega programa sedanje Arabske socialistične unije. S to listino je bil znanstveni socializem potrjen. Razvoj socialističnega gibanja v Egiptu je bil postavljen v svetovni okvir. Zavrnjena je bila teza o «ekskluzivnosti» socializma v arabskem svetu, oziroma o «arabskem socializmu», kot težnja, da bi se kot nepomembne in celo škodljive zavrnile vse izkušnje s področja graditve socializma v ostalih deželah.

Od l. 1962 naprej so ta načelna stališča prihajala čedalje do izraza v raznih govorih, analizah, študijah in praktičnih ukrepih. Razvijala so se, toda ne brez odpora, saj tudi sama Arabska socialistična unija ni predstavljala homogene politične sile.

V praksi je evolucija, o kateri je govora, najlepše prišla do izraza v vrsti liberalnih ukrepov v zvezi s pripadniki lokalnih komunističnih skupin (v Egiptu ni obstajalo enotno komunistično gibanje). Aretirani l. 1959 zaradi svoje bolj ali manj sistematične opozicije proti režimu, in to v trenutku ostrega spopada Egipta z Irakom ter ostalimi arabskimi komunističnimi strankami ter nesporazuma s SZ, so te osebe l. 1960 začele postopno prihajati na svobodo. Toda, kar je l. 1960 zadevalo samo posamezne primere, je v l. 1963 postalo pravilo, v kolikor so zdaj bili izpuščeni iz zaporov vsi administrativno kaznovani pripadniki komunističnih skupin.

Glede na to, da pa imajo politični prestopki za posledico tudi izgubo državljanskih pravic, sama izpustitev iz zapora še ni mogla pomeniti popolne rehabilitacije. Preteklo jesen je vlada, zatorej storila še korak naprej in je razglasila amnestijo za vse pripadnike komunističnih skupin, oziroma razveljavila vse restriktivne ukrepe proti njim. Odgovorni organi pa so obenem tudi izdelali ustrezna napotila glede normalnega zaposlovanja omenjenih oseb, od katerih danes mnoge zavzemajo zelo odgovorna mesta, posebno v egiptovskem tisku.

Najprej pa je najpomembnejši od ukrepov vendarle bil tisti, s katerim je politično vodstvo ZAR odprlo vrata Arabske socialistične zveze pripadnikom komunističnih skupin. Določeno število le-teh se je zatem, glede na svojo politično izobrazbo, kmalu znašlo v središču dejavnosti nove politične organizacije.

V nekem pogledu predstavlja višek tega in takšnega procesa nedavni na videz protislovni članek glavnega urednika časopisa «Al Ahram», Hejkala, sicer zelo pomembne osebnosti v Egiptu, o komunizmu in komunistih v tej deželi. Ker je le-ta ostro obsodil preteklo politiko in prakso egiptovskih komunistov, so nekateri takoj bili pripravljeni videti v tem «navdihnjene primesi antikomunizma». Toda po drugi strani, se je članek povsem odkrito in jasno postavil v obrambo pravic vseh ljudi, da se svobodno in javno zavzemajo za svoje ideje, vključno komunistične (toda brez pravice do lastne politične organizacije, ker je to vprašanje že bilo rešeno s pristopom komunističnih skupin v Arabsko socialistično unijo). Če je, torej, v Egiptu bila potrebna «legalizacija» komunizma kot ideje, potem je to bilo storjeno tudi s tem člankom. Zelo značilno je pri tem veliko nezadovoljstvo, ki ga s tem v zvezi kažejo verski in ostali reakcionarni krogi, v kolikor menijo, da gre v tem primeru za «sankcionirano širjenje komunizma». Potrebno pa je pripomniti, da so omenjeni ukrepi na splošno bili sprejeti ob nepretrgani borbi proti reakciji, ki se pod parolo nasprotovanja komunizmu dejansko zoperstavlja socialističnemu razvoju Egipta.

Kar še preostaja, bi bilo to, da se tudi formalno odpravijo, oziroma razveljavijo protikomunistični zakoni, sprejeti l. 1946, ko je tu še bila na oblasti monarhija. Naloga egiptovske vlade je, potemtakem, da svojo celotno zakonodajo prilagodi novim pogojem.

Gledane, torej, v tem kontekstu, imajo zveze med egiptovskim socialističnim gibanjem in podobnimi gibanji drugih dežel — vključno obisk italijanske delegacije KP — še posebno globok smisel in pomen.

Walter Bonatti se po svojem izrednem zimskem vzponu čez severno steno Matterhorna vrača z edinim od gorskih vodnikov, ki so ga čakali, v gorsko zavetišče Oriondé.

V ZVEZI Z AMERIŠKO POLITIKO V VIETNAMU

Pismo ameriškim intelektualcem

«Ko se nekdo tako surovo igra z usodo sveta... od vas iskreno in resno zahtevamo...»

Ameriški bombni napadi na Severni Vietnam se nadaljujejo. Napredni francoski publicist G. A. Astre je v pariškem listu «Les Lettres Francaise» objavil pismo ameriškim literatom in umetnikom, ki jih poziva, naj tudi oni dajo svoj delež, da se izzivanja določenih ameriških krogov prenehajo, da bi se človeštvo rešilo najhujšega.

Če bi se gospod McNamara, obrambni minister vaše dežele, trenutno ne ukvarjal z vprašanjem smrti 200 milijonov Američanov in Rusov v nekem morebitnem spopadu, bi se mi prav gotovo ne mudilo, da bi vam pisal. Pisanje je namreč delo, kateremu se ljudje posmehujejo in se marsikomu zdi nepotrebno.

Resnično pa se nimamo čemu smejati, ko gre vendar za grožnje, o katerih si človek ne more niti misliti, da bi bile možne. In ko se nekdo tako grobo igra z usodo sveta, ne verujem, da je nesmiselno, da o tem govorimo z ene obale Atlantika na drugo tistim, katerih prva naloga je, da spregledajo in ki imajo moč intervenirati: hotel bi govoriti vam — romanopiscem, dramaturgom, esejistom, slikarjem... Sicer pa vemo to še iz «New York Timesa»: ameriški intelektualci, ki so se že pogosto angažirali v borbi proti rasizmu, se začenjajo javno postavljati po robu temu pišu blaznosti, ki so ga nenadoma dvignili v Sajgonu, v Pentagonu, vse do tako imenovanih «političnih» afer v Washingtonu določeni brezvestni ljudje, določeni blazni zagovorniki vojaške nadoblasti. Toda javnost vaše dežele, ki je kot naša javnost sposobna za učinkovite proteste, se je zganila.

Zares skrajni čas je že. Kajti če vsi skupaj ne bomo dovolj pozorni, obstaja nevarnost, da pride do tega, kar se nekaterim zdi nemogoče. In nekega dne more to «nemogoče» postati krona cele kopice zablod, slepih represalij in brezkoristnih borb — krona «ameriške politike» v azijski državi Južnem Vietnamu... Potrebno je torej, da vam pošljem ta poziv preko tiska, v katerem se pogosto govori o vaših delih in o vašem deležu pri «gradnji zavesti» ljudi naše dobe. Verujte, mi ne podcenjujemo vašega dela, pa čeprav smo včasih dokaj strogi nasproti nekim dvomljivim manifestacijam «pop-arta», čeprav smo predvsem kritični, kar je, kot menimo, naša naloga.

Sedaj je torej na vas, da najbolj ostro, kolikor sploh zmorete, posežete na strani vseh tistih, ki so še pri čisti zavesti in sposobni, da dobe «bitko za mir», ki je hkrati bitka človeške zvrsti za njen lastni obstanek. Bolje kot kdorkoli vemo, da Francija glede kolonialne in polkolonialne vojne nima kdove kako čiste preteklosti. Toda dovolite mi, da vas spomnim na nekaj: ko je naša vlada vodila v Indokini «umazano vojno» in ko so do pred nedavnim vse do nas prihajali kriki Alžircev, ki so bili mučeni v imenu Francije, smo mi množično intervenirali in pri tem prevzeli naše določeno tveganje, ki ga je bilo treba zavzeti tako kot osebnosti ali tudi, kot se temu reče, glede na «naš položaj»...

«Pravica preganjanja»? Tudi v Parizu so bili sklenili, da bodo postopali proti «sodelavcem upornikov», ki so živeli na tej ali oni strani tunizijske meje. Toda v vrstah francoskih razumnikov je to izzvalo proteste, ki so se slišali pri nas in izven naših meja. (V tej dobi je bil vaš tisk dokaj soglasen v obtožbi te francoske «politike».)

Ko se je konferenca v Evianu končala, se je nehala tudi vojna v Alžiriji: tu vsakdo ve, da je ogromna večina naših pisateljev, naših razumnikov skozi leta terjala ta trenutek in neprestano informirala našo javnost; in oni so (mislim, da v tem soglašamo) podpirali čast Francije.

Sicer pa tragedija izhaja iz tega, da se neka v bistvu militaristična ideja skuša v vaši deželi predstavljati kot civilna. Hotel bi reči, ideja, ki negira politiko in vodi samo k sili orožja in jedrskih bomb. To pa v končni liniji jemlje ideji vsak razlog obstoja. To je tista konverzija, ki jo «Time» (ki je pred nedavnim izločil vse svoje urednike in reporterje, ki so težili k točni analizi azijskih razmer) naziva «novo določno stališče» predsednika Johnsona. To pa je navedlo že omenjenega gospoda McNamaro na to, da spodbuja razširitev vojne izven južnovietnamskih meja z namenom, da bi nekje zavrl ekspanzijo komunističnih idej v Aziji. To je dovedlo tudi gospoda Cabota Lodgea, da je izjavil, in to popolnoma iskreno, da odslej ne gre več za to, da se tja uvozi demokracija. Ste, torej, želeli prav to politiko, ko ste lanske jeseni v velikem številu podpirali stvar teh demokratov, ki danes počno v Vietnamu prav tisto, kar je hotel storiti Goldwater?

Prav dobro razumem, da odgovornost glede tega pade najprej na one blazne militariste in lobiste, ki jih doslej ni bilo mogoče spraviti k molku (takšne imamo tudi v Evropi!). Toda njihovi napori bi bili ostali brez uspeha, če bi se v vse to ne bili vmešali tudi nekateri psihološki in moralni mehanizmi, ki jih vi dobro poznate in pred katerimi prav gotovo morete obvarovati svoje sorojake.

Hočem biti popolnoma jasen: v tej pustolovščini ne gre več toliko za psihozo vojne besnosti, kolikor za prastare težnje, da se vsa mučna stvarnost zamenja z «optimizem vzbujajočim» mitom, da se vse to sramotno početje zakrinka s primerno zunanjostjo.

Več kot deset let vodi vaša vlada v Sajgonu politiko, ki je v odkritem nasprotju z vsemi velikodušnimi načeli, na katere se ameriška država poziva. In glej, prišla je neizbežna ura resnice. V nekaj tednih so se vse vaše fikcije sesule in vsakdo je primoran, gledati strašno resnico: nihče ni branil svobode Vietnama, pač pa le nečastne interese; lutkovne vlade ne zdržijo več kot nekaj mesecev, celo le nekaj ur; ideja napredka, borba proti lakoti, se ne ustavljajo na 17. vzporedniku; treba je vojaško zagospodariti nad vso Azijo, ali se vsemu odpovedati...

Doba mitologije se je v Vietnamu končala: kdo bi več mogel verjeti, da 25 ali 30 tisoč «banditov, ki so prišli s severa», morejo biti kos «lojalnim» četam juga, ki jim pomaga 25.000 ameriških «vojaških svetovalcev»? Kdo bi mogel verjeti, da gre za vojno, ki so jo povzročili strašni «rdeči» proti svetim vrednotam civilizacije? Dobro veste, da se je ves narod uprl proti lakoti in proti vsem oblikam kolonialistične in novokolonialistične eksploatacije. Ali more general Westmoreland ne vedeti — saj so mu sami ameriški novinarji to povedali —, da so tudi Vietnamci «z juga» sklenili zrušiti družbeni sistem, ki plačuje s 30 franki na mesec navadnega delavca in učitelja? Kateri novi Capra bi se danes drznil, da v zvezi s to vojno napiše «Za kaj se borimo?».

Dobro veste, da se to stanje ne more braniti in da je vsaka mistifikacija nevzdržna. Ne morete več dopuščati, pozivajoč se na Lincolna in Jeffersona, da se v imenu ameriškega ideala pobijajo vsi tisti, ki v Vietnamu zahtevajo, da se jim vrne človeško dostojanstvo, ne smete dopustiti, da od bomb in strojnic umirajo ženske in otroci tega naroda.

V Evropi vsakdo ve, da je uradna tradicija ZDA — antikolonializem in da so mnogi Američani še vedno prepričani, da predstavljajo utelešeno tradicijo antikolonializma... Toda kdo ne ve, da so prav ZDA odklonile svobodne volitve v Južnem Vietnamu komaj en dan po podpisu ženevskih sporazumov pred dobrimi desetimi leti?

Takšna protislovja so popolnoma nevzdržna in ni možno več nobeno prikrivanje. Prišel je čas izbire: stvarem je treba pogledati v oči! V postopkih vaših razjarjenih militaristov je nekaj logike: če Amerika hoče ustaviti, dobesedno ustaviti širjenje idej napredka in pravice v azijskem Južnem Vietnamu, naj torej sledi Cabotu Lodgeu in naj zaduši demokracijo povsod, vključujoč napredek in pravice na lastnem, ameriškem ozemlju; naj gre po poti Hansona Baldwina, ki priporoča množično bombardiranje Severnega Vietnama in naj tja pošlje milijon vojakov in pri tem tvega atomsko vojno. Strategi so že izračunali: samo da bi zaščitili svoje «vojaške svetovalce» bi vam bilo treba 200.000 vojakov!

Tu mora javnost napraviti konec vsem dilemam in hrabro premagati reakcijo samoljubja in vsiljevanje tekmovanja v nasilju; napraviti mora konec udobni mitologiji, ki prihaja najbolj do izraza v porazu.

Vojaška hrabrost? Že dolgo je tega, ko so jo vaši sorojaki pokazali — kar dobro vedo vsi tisti, ki so jih, kot jaz, videli na delu 1944. leta na bojiščih moje dežele in o kateri smo brali v reportažah in romanih, katerih avtorji ste vi. Danes pa to ni več isto. Tudi na vas je, da prepričate svojo deželo, kot ste to delali ob drugih priložnostih — ko ste se borili «trideset let», da bi vsilili daljnovidnost tistim, ki so bili žrtve svoje slepote; ko ste še pred nedavnim sodelovali v kampanji proti Goldwaterju, ki je grozil, da bo uničil vsako resnično demokracijo v ZDA — proti Goldwaterju, ki danes odkrito hvali «trdo roko» tistih, ki ste jih vi tedaj podpirali...

Vemo, da je na vašo deželo začel pljuskati ogromen val, podobno kot na vse dežele na svetu, kjer se še vedno veruje v moč grobe sile in se prezira resnična svoboda naroda (kar je v stvari eno in isto). Vaše književne in filozofske revije, vaša najnovejša gledališka dela, mnoge od vaših knjig pa nam dokazujejo, da, podobno kot mi, pobijate nevarne izmišlotine in klevete.

Zato od vas iskreno in resno zahtevamo, da v teh odločilnih tednih razvijete svojo dejavnost: ne sodelujete namreč le v reševanju svetovnega miru, kajti naša skupna zahteva je zahteva po resnični svobodi, ki je priznana vsem narodom na zemlji.

G. A. ASTRE

GRE TUDI ZA REŠITEV VOLGE KOT POMEMBNE PLOVNE POTI

Ker Kaspijsko morje upada, ga bodo «povezali» z Azovskim

V prihodnjih 10 letih se bo raven voda v Kaspijskem morju znižala za nadaljnji meter - Trije načrti za rešitev, med temi tudi «fantastični» jez - Pamir - prirodni rastlinjak?

Problem Kaspijskega morja je treba rešiti. In to po možnosti čim prej!

Kaj je ta problem, v čem se izraža in čemu tolikšna naglica? — se bo vprašal človek.

Odgovor na to vprašanje nam bo dalo nekaj številk: Kaspijsko morje se je v zadnji dobi znižalo že za dva metra in pol pod svojo nekdanjo ravnjo. V samih desetih letih pa se bo raven Kaspijskega morja znižala še za nadaljnji obilni meter in tako bo kmalu dosegla raven, ki je za obilne tri metre in pol pod srednjo ravnjo ostalih morij. To bi pravzaprav še ne pomenilo nič posebnega, saj imamo morja in jezera, ki so ali mnogo nad povprečno ravnjo morij ali pa tudi nižje od morij, kot na primer Mrtvo morje, ki je globoko pod ravnjo ostalih morij. Toda posledice naglega upadanja ravni Kaspijskega morja postajajo zelo nevarne. V primerjavi z letom 1930 se je na primer ulov rib na Kaspijskem morju zmanjšal za 75 odstotkov in še posebno se je zmanjšal ulov bolj kvalitetnih rib. To pa še ni tako življenjsko važen problem, kajti ustrezne količine rib bi mogla Sovjetska zveza dobiti drugje. Poleg tega ima Sovjetska zveza, kakor je znano, veliko mornarico za ribolov na oceanih. Veliko bolj pomemben problem nastaja s tem, da se zaradi vedno nižjih voda v Kaspijskem morju seseda ob ustju reke Volge in Urala vedno več peska, kar z drugimi besedami pomeni, da se ti dve reki zelo naglo sami zajezujeta ob svojih ustjih. Posebno kar se tiče Volge, je to izredno važno vprašanje, saj je Volga danes ena najbolj cenenih plovnih poti po osrednjem delu evropske Sovjetske zveze in vodi do Moskve ter preko določenih prekopov in skozi nekatera jezera celo v Baltiško morje.

Če je stanje takšno, ali je možno najti kakšno rešitev, da se to «katastrofalno zasipanje» ustja Volge in Urala prepreči? Ena možnost je v stalnem poglabljanju ustja, toda to terja stalno delo in rešuje le en del vprašanja, to se pravi le vprašanje plovnosti Volge. Poleg tega je to reševanje problema brez končne rešitve, praktično torej to še ni rešitev. Zato so se strokovnjaki lotili načrtovanj in predložili kar celo vrsto načrtov, ki jih bomo skušali na kratko prikazati:

Najpomembnejši izmed teh načrtov je tisti, ki predvideva speljavo severnih rek proti Jugu Drugi načrt pa predvideva povezavo Kaspijskega morja z Azovskim morjem. Uresničenje prvega načrta pa ima tudi svoje negativne posledice za sotočja Pečore in Višegde. Velika področja sotočja Pečore in Višegde, ki so danes obdelana, bi bila v tem primeru poplavljena, poleg tega pa bi spomladansko kopnenje ledenikov od leta do leta prinašalo na ta področja mrzle vode ledenikov, kar bi imelo za posledico tudi ohladitev zraku in klime nasploh še posebej v pomladanskih dneh. Kar se pa tiče drugega načrta, mu strokovnjaki očitajo, da bi njegova izvedba še povečala količino soli v Kaspijskem morju. Kaj je na tem resnice?

Zagovorniki tega načrta zatrjujejo, da je raven Crnega morja za 43 cm višja od ravni Sredozemskega morja in da se skozi Bosforsko ožino pretaka iz enega v drugo morje na leto 210 kub. km površinskih voda, ki so po navadi vedno manj slane kot globinske vode. Če bi torej Azovsko morje povezali s Kaspijskim morjem, bi slednje sprejelo od Azovskega morja le površinske vode, ki so manj slane in bi torej ne mogle prinesti v Azovsko morje prevelikih količin soli, vsaj tolikšnih ne, da bi v večji meri spremenile sedanji odstotek soli v vodah Kaspijskega morja.

Seveda so to le teoretični računi in če bi hoteli dobiti resnično sliko o morskih tokovih ter o količinah soli, ki bi jih voda po tem načrtu prinesla v Kaspijsko morje, bi bilo treba napraviti prej vrsto poskusov «v majhnem obsegu».

Strokovnjaki, ki se s tem problemom ukvarjajo in ki upoštevajo te pripombe, so pripravljeni tudi za primer, če bi poskusi «v majhnem obsegu» dali negativne rezultate. Za ta primer so pripravili tretji načrt, ki se pa zdi skoraj fantastičen. Po tem načrtu bi speljali vse reke, ki se s severne strani stekajo v Crno morje in njih vode po prekopu speljali v Kaspijsko morje. Da je ta načrt zares fantastičen, nam pove sledeči podatek: da bi mogli speljati vodovje rek, ki se stekajo s severa v Crno morje, bi morali napraviti velikanski jez, ki bi ustavil vode Dnjepra, morda celo Dnjestra, Dora in drugih manjših rek in ki bi tekel od Sulina do otoka Tarkhankuta ter preko Perekopske ožine do Sivaša, na Azovskem morju. Od tod pa bi za tem «zajetjem» speljali vodo po prekopu do Maniuka na Kaspijskem morju. Strokovnjaki, ki predvidevajo možnost tudi takšne rešitve, poudarjajo še eno prednost tega načrta, ki bi obstajala v velikanskih možnostih namakanja stepskih področij, ki se raztezajo severno od Crnega morja, še posebej tistega področje med Azovskim morjem in Kaspijskim morjem, ki leže nekako v trikotu med Krasnodarom, Rostovom in Astrahanom, morda pa tudi še bolj severno od tod.

* * *

Sloviti sovjetski biolog Nikolaj Vavilov je prvi postavil hipotezo, da je eno prvih izvirnih središč dobršnega dela raznih kultur bil nekoč Pamir. Biološke raziskave tagikijskih strokovnjakov so to hipotezo potrdile in celo pojasnile nekatere vzroke dejstva, zakaj je visokogorski vegetaciji izredno velika biološka izbira rastlinstva: Tu so ultravijolični žarki za desetkrat močnejši kot v dolinah, kakor v nižjih predelih. Ta izredna moč ultravioličnih žarkov povsem sprevrže dednostne zakone v rastlinstvu in zaradi tega se sproti in neprestano ustvarjajo nove zvrsti, nove vrste rastlin. Izkoriščajoč ta pojav, se sovjetski biologi trudijo, da bi vzgojili nove vrste žitaric, nove vrste krompirja, in drugih kultur, ki bi bolj naglo dozorele in ki bi bile hkrati bolj odporne proti sušj in proti velikemu mrazu.

V zadnjih dvajsetih letih je sovjetskim znanstvenikom — biologom uspelo, preseliti «mejo kmetijskih kultur» na višino 3860 metrov nad morjem, kar je za 600 m več kot je ta meja znašala pred zadnjo vojno.

Sean Connery je Škot, znan, oziroma slaven pa je zaradi tega, ker v znani seriji filmov nastopa kot James Bond, agent 007. Na sliki ga vidimo z ženo igralko Diane Cilento.

NEKAJ ZA NAŠE ČEBELARJE

Koristi cvetnega prahu in čebelnega voska

Želodček čebele, če pomislimo, je popoln kemični laboratorij. V njem se nektar pretvarja v med, v njem se pripravlja mleček in poleg mlečka navadna hrana za ličinke in ostale zalege. Iz žlez, katere imajo izhodišče prav gotovo pri želodčku, izločajo šesterostrane voščene luskinice, iz katerih gradijo šesterostrane celice, ki sestavljajo satje. Celice so lahko zibelka čebelic, trotov in tudi matice. Služijo lahko tudi za ohranjevanje medu čez zimo. Celice so nadalje shramba za cvetni prah ali prehod, iz katerega čebele pripravljajo hrano ličinkam matice ali delavke. Vsaka čebelna družina predstavlja pravzaprav popolno urejeno industrijsko podjetje, katerega delovanje je usmerjeno z razvojem po rasti ali padcu narave.

Čebele nabirajo po cvetju poleg nektarja tudi cvetni prah, ki ga na ščetkah zadnjih nog nosijo domov. Vidimo ga v strnjenih kepicah. Barve je rumene, rjavkaste, rdečkaste ali sive. Iz cvetnega prahu in drugih primesi izločajo mleček ali čebelno hrano.

Tudi v cvetnem prahu so odkrili vitamine. Nekaterih je celo več, kakor v mlečku. Zato so ga, po preizkusih, začeli pristavljati zdravilnim sredstvom. In še v marsikaterem primeru je priporočljiv.

Najlažje ga uživamo, primešanega medu po zličkah (2—3), že zjutraj pred drugo jedjo.

Prijetno zdravilo je tudi zmes surovega masla, medu in cvetnega prahu, razmazana na kruhu. Slabokrvnim otrokom je to dobro zdravilno sredstvo. Uspešno deluje tudi v primeru sklepnih bolezni. Toda s pridobivanjem cvetnega prahu, se domači čebelarji ne bavijo.

Naravni ali tako imenovani pristni vosek je tudi proizvod pridne in koristne čebele. Količina tega pridelka ni stalna in je nekako v skladu s pridelkom medu. Pogoj za zadovoljiv pridelek, je izdatna paša. Pridobivamo ga iz voščenih pokovcev, katere je čebelar porezal pri odpiranju celic medenega satja pred trčanjem, iz starega satja in iz voščenih prizidkov, ki jih čebele gradijo ob dobri paši med, nad in pod satjem, ki ga čebelar poreže, ker mu je v panju v napoto. To čebelar navadno kuha v vodi, kjer se vosek loči od drugih snovi. Medtem ko se vosek ohlaja, se težje snovi zbirajo v spodnji plasti. Včasih je potrebno večkratno prekuhavanje, da postane čist in lep.

Naš vosek je rumenorjavkaste barve, temnejše ali svetlejše, in je prijetnega vonja. Navadno je prijeten vonj porok za njegovo pristnost. Poleg naravnega vo-

(Nadaljevanje na 4. strani)

RADIO TELEVIZIJA

PETEK, 5. MARCA 1965

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Slov. narodne; 11.35 Radio za šole; 11.55 Ital. akvarel; 12.15 Pomenek s poslušalkami; 13.30 Glasba s filmskih trakov; 17.00 Ansambel Franca Russa; 17.25 Radio za šole; 17.45 Pesem in ples; 18.15 Umetnost; 18.30 Flavtist F. Rupel, pri klavirju F. Došek; 18.45 Trobentač Al Hirt; 19.00 Italija in južni Slovani; 19.15 The Silver Keys; 19.30 Postni govori; 19.45 Zvoki in glasovi; 20.00 Šport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Tržaški motivi; 21.00 Verski motivi v operah; 21.30 Znanost in tehnika; 21.45 «The Lettermen»; 22.00 Ravel: Trio v a-molu; 22.25 Jazz; 23.00 Večerne melodije.

Trst

12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Poje Hilde Mauri; 13.30 Zbor «Tita Birchebner»; 14.35 Knjižne novosti.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 12.00 in 12.55 Glasba po željah; 13.40 Zbor «Srečko Kosovel»; 14.00 Popularne skladbe; 15.00 Melodije; 15.45 Domači ansambli; 16.00 Pevci lahke glasbe; 16.35 Orkestri; 17.00 Današnje teme; 17.10 Stolziv orkester; 17.40 Glasbeni kaleidoskop; 18.00 Prenos RL; 19.00 Orkestralna glasba; 19.30 Prenos RL; 22.40 Brahmsove skladbe.

Nacionalni program

8.30 Jutranji pozdrav; 9.10 Honeggerjeve skladbe; 9.45 Popevke; 10.00 Operna antologija; 10.30 Šola; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.30 Melodije in romance; 11.45 Skladbe za godala; 13.25 Dva glasova — en mikrofon; 14.55 Vreme na morjih; 15.15 Filmske in gledališke novosti; 15.30 Glasbeni karnet; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.00 Program za najmlajše; 16.30 Simfonična glasba; 17.25 Privatne zbirke plošč; 18.00 Vatikanski koncil; 18.10 I. Canciulli: «Piccole miserie della vita coniugale»; 19.10 Oddaja za delavce; 20.25 Churchillov beg iz Pretorie; 21.00 Simf. koncert.

II. program

7.30 Jutranja glasba; 10.35 Nove ital. pesmi; 11.05 Vesela glasba; 12.00 Zvočni trak; 14.00 Pevci; 14.45 Za prijatelje plošč; 15.00 Ital. narodni plesi; 15.35 Kol. dirke po Sardiniji; 15.50 Melodije in ritmi; 16.00 Rapsodija; 16.38 Spomin na pevca Coleja; 17.35 Ital. prvenstvo v smučanju; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši izbranci; 20.00 Pisan program; 21.00 Mesto Sassari; 21.40 Glasba v večeru; 22.00 Jazz.

III. program

18.30 Pregled ital. slovstva; 18.35 Prejeli smo; 19.15 Ital. periodični tisk; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.40 Paganinijev kvartet za godala in kitaro; 21.20 T. S. Elliot: «Cocktail party».

Slovenija

8.05 Jutranji divertimento; 8.35 Za vsakogar nekaj; 8.55 Pionirski tednik; 9.25 Pihalna godba; 9.35 Nova pesmica; 10.15 Komorni zbor RTV Ljubljana; 10.35 Novo na knjižni polici; 11.00 Nimaš prednosti!; 12.05 Bolezni sadnega drevja; 12.15 Pred domačo hišo; 12.30 Iz treh oper J. Masseneta; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Radijska šola; 14.35 Med ansambli za pihala; 15.25 Napotki za turiste; 15.30 Izraelske narodne; 15.45 Novo v znanosti; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Simf. koncert; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Zabavna glasba; 18.45 V skupščinskih odborih; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Zvočni mozaik; 20.30 Politični pregled; 20.40 Slov. klavirska glasba; 21.15 O morju Literarni nokturno; 23.15 Pijper: in pomorščakih; 22.10 Jazz; 23.05 Šest epigramov, Copland: Koncert za klavir in orkester, Henze: Tretja simfonija.

Ital. televizija

8.30 Šola; 17.30 Program za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.15 Koncert komorne glasbe; 19.30 Oddaja za delavce; 19.55 Šport in Ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 G. Dessi: «L'isola dell'angelo»; 21.55 Anketa: Koliko zaslužijo parlamentarci; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Železna doba — III. nad.; 22.50 Športne vesti.

Jug. televizija

16.10 Mgt posnetek s svetovnega prvenstva v umetnem drsanju v Coloradu Springsu; 17.10 Učimo se angleščine; 17.40 TV Šola; 18.10 Skrinjica, ki pripoveduje; 18.25 Obzornik; 18.45 TV tribuna; 19.15 Narodna glasba — Studio Skopje; 19.45 TV akcija; 20.00 Dnevnik; 20.35 Med ljudmi — sovj. film.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Danes niso priporočljivi tvegani koraki. Družinsko vzdušje bo nekoliko bolj napeto.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Bodite v svojem delu zelo natančni in ničesar ne prepustite slučaju. V čustvenih zadevah se bolj oprite na svoj razum.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Dobro upravno poslovanje ne trpi površnosti. Doživeli boste prijetno srečanje.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Eden od sodelavcev bo podvomil v uspeh neke kupčije, vendar mu boste vi dokazali nasprotno. Skušajte svojo dobro voljo prenesti tudi na druge.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne izgubljajte dragocenega časa, ker je to samo v prid vaših nasprotnikov. Iz neka novost v družini, ki je vi še ne poznate.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Dan bo poln manjših presenečenj, toda tudi lepih uspehov. Prejeli boste pismo, spričo katerega boste menjali svoj čustveni program.

TEHTNICA (od 23.9. do 21.10.) Skušajte se bolj poglobiti v svoje probleme ter jih rešiti sami. Proti večeru bo napetost med vami in ljubljeno osebo popustila.

ŠKORPIJON (od 22.10. do 21.11.) Zdi se, da vam je uspeh v neki pravni zadevi zagotovljen. Dober nasvet vam bo pomagal, da boste bolj razumeli samega sebe.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) S svojimi idejami in marljivostjo nekega sodelavca, utegnete še doseči velike stvari. Prejeli boste vabilo, ki vas bo izpolnilo z velikim zadoščenjem.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Danes boste izpolnjeni z veliko borbenostjo, vendar pazite, da bi ta ne presegla koristnih meja. Ne zahtevajte od drage osebe tega, kar sami ne morete dati.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne podcenjujte dobrega nasveta, čeprav vam ga bo dal neki vaš nasprotnik. V družini ne bodite preveč oblastni.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Danes se bo vaš poslovni položaj, v primerjavi z onim vaših tekmecev, močno izboljšal. Ne zavračajte neke stvarne kritike.

Goriško-beneški dnevnik

ŽUPAN DR. GALLAROTTI JE POROČAL O ŠTEVILNIH POBUDAH

V Gorici in Vidmu sestanki predstavnikov Furlanije-Julijske krajine in republike Slovenije

Prvi uradni sestanek, kateremu bodo prisostvovali tudi predstavniki krajevnih oblasti, bo 13. t. m. v Gorici - Pogovor z županom iz Števerjana ter pobratenje s Celovcem in z Venlom

Splošni regulacijski načrt mesta Gorice je bil predmet diskusije na dveh zadnjih sejah občinskega odbora. V začetku zadnje seje je župan seznanil odbornike z nekaterimi pobudami, ki bodo uresničene v prihodnjih dneh. Poročal je o pogovoru, ki ga je imel z županom občine Števerjan g. Podversičem, da bi se okrepile vezi sodelovanja med goriško in števerjansko občinsko upravo.

Nadalje je poročal o sestanku delegacij dežele Furlanije-Julijske krajine ter republike Slovenije. Pobudnica za takšen sestanek je bila občina Gorica, ki je takšno srečanje predlagala med zadnjim ljubljanskim obiskom, da bi se poiskale najprimernejše in najučinkovitejše oblike sodelovanja za hitro izgradnjo avtomobilske cestne zveze na relaciji Villesse - Gorica-Ljubljana. Po prvih začetnih pripravljalnih sestankih so sklenili, da se bosta delegaciji srečali 13. marca. Delegaciji bosta obiskali Videm in Gorico. Dežela Furlanija-Julijska krajina je te dni že povabila zastopnike slovenske republike, da bodo 13. marca gostje v beli dvorani goriškega županstva.

Sestanka, ki ima namen vzpostaviti prvi uradni stik med dvema sosednjima področjema Italije in Jugoslavije, da bi se medsebojno seznanili ter poiskali možnosti sodelovanja in izmenjav za področju gospodarstva in kulture, se bodo udeležili predsednik deželnega odbora Berzanti s podpredsednikom in številnimi odborniki, župan Gorice, pokrajinski predsednik in predsednik trgovinske zbornice, s slovenske strani pa predsednik in podpredsednik republiške vlade, predstavniki občine Nova Gorica in konzul SFRJ v Trstu.

Naslednji dan, se pravi 14. marca, bo župan odpotoval v Trst na pogovore predstavnikov dežele z italijanskim veleposlanikom v Belgiji pri MEC. Na sestanku bo župan izrazil vročo željo Gorice, da se pri Doberdobu zgradi celotni kompleks za jedrsko raziskovanje skupno s protosinhrotronom.

Končno je župan poročal o pobudi Celovca in holandskega mesta Venlo, ki sta se že pobratila, da bi se jima priključila še Gorica in da bi na takšen način ustvarili pobratenje v treh. Z naše strani je bil predlog ugodno sprejet, tako tudi v Celovcu in še prav posebno v Venlu, kjer se že pripravljajo na razne manifestacije v okviru italijanskega tedna ki bo v glavnem posvečen Gorici. Obe mesti, ki sta Gorici že sporočili svojo pripravljenost do pobratenja, sta poudarili prispevek, ki se hoče na takšen način dati ideji evropske enotnosti. S konzularnimi predstavništvi je v teku intenzivno dopisovanje, da se pripravi odločitev, ki jo bodo predlagali v odobritev občinskemu svetu.

Sneg je pobelil goriško okolico

Po deževju, s katerim se nam je v prvih dneh predstavil marec, ki tokrat nikakor ni zaslužil svojega drugega imena «sušec» saj je v treh dneh padlo v Gorici nad 100 mm dežja, se je ozračje nenadoma zopet ohladilo in včeraj zjutraj so Goričani opazili sneg na strehah svojih hiš in na pobočju grajskega hriba, Sabotin pa je bil bel ves dopoldan skoraj do polovice pobočja. Tudi na Krasu, okrog Vrha in Doberdoba, je bilo včeraj zjutraj vse belo.

Še več snega pa je padlo po hribih v Beneški Sloveniji, kjer je pobelilo vsa pobočja od 500 metrov dalje. Najhujše je bilo pri Učeji, kjer je prejšnji popoldan nametlo skoro dva metra snega ter je bila ta vas ponovno popolnoma odrezana od italijanske strani. Na srečo sta ostali v redu telefonska in brzojavna zveza. Domačini so se takoj spravili na delo, da bi očistili cesto in ponovno vzpostavili zvezo proti jugu. Pri tem so jim pomagali karabinjerji in finančni stražniki. V Čedadu pa je včeraj in ponoči deževalo. Voda v Nadiži Kozici in drugih pritokih je precej narastla, vendar za enkrat še ni nevarnosti za poplave. Včeraj dopoldne je tudi v Čedadu in bližnji okolici zopet posijalo sonce, kar pomeni, da marčni sneg ne bo dolgo trajal.

Občinska uprava ne dovoli uporabe dvorane za CGIL

Občinska svetovalca v Gorici dr. Battello in Zuliani sta poslala goriškemu županu interpelacijo, v kateri ga sprašujeta, zakaj je občinski odbor zavrnil prošnjo CGIL za uporabo občinske sejne dvorane v Ul. Crispi za pokrajinski kongres, ko pa je pred časom obljubil pozitivno rešitev takih prošenj.

V PRO LOKO V GORICI

Drevi otvoritev Faganelove razstave slik

Od danes pa do 18. marca bo v razstavnem prostoru Pro Loco v pasaži goriške hranilnice razstava slikarja Roberta Faganela iz Trsta. Istočasno razstavlja slikar tudi v Trstu, Faganel je v Gorici že znan slikar; priredil je več samostojnih razstav, ki so bile vse zelo ugodno sprejete.

NA SEDEŽU ZVEZE INDUSTRIJCEV V GORICI

Brezuspešno posredovanje sindikatov glede odpusta 300 tekstilcev

Danes posredovanje deželnega odbornika Giusta v Milanu

Včeraj dopoldne je bil na sedežu pokrajinske zveze industrijcev v Gorici sestanek, na katerem so obravnavali zadevo odpusta 300 tekstilnih delavcev v tovarnah v Podgori in Ronkah, ki so že šest mesecev v dopolnilni blagajni.

Sindikalni predstavniki so predlagali, naj bi podaljšali dopolnilno blagajno za te delavce še za tri mesece v pričakovanju vladnih ukrepov proti konjunkturi, ki so najavljeni ter zaradi majhnega bremena 3.4 milijona lir, ki bi ga pri tem imelo vodstvo podjetja.

Vodstvo tovarne pa je odgovorilo, da vztraja pri svoji odločitvi za odpuste. Sindikalni predstavniki so nato predlagali, naj bi počakali vsaj na izid intervencije, ki jo nameravajo danes napraviti deželni odborniki pri vodstvu podjetja v Milanu. Predstavniki direkcije tovarne so izjavili, da lahko počakajo največ do prihodnjega sestanka, ki naj bi bil čez nekaj dni.

Nepopustljivo stališče vodstva je še toliko bolj očito, ker so njegovi predstavniki izjavili, da ne nameravajo podaljšati dobe dopolnilne blagajne, tudi če bi to ne predstavljalo nobenega bremena za podjetje.

Popoldne so imeli predstavniki sindikalnih organizacij telefonski razgovor z deželnim odbornikom za delo Giustom ter ga prosili, naj ponovno stopi v stike z vodstvom tovarne v Milanu kljub negativnemu stališču tega vodstva.

Prvi pomladni sejem v Gorici

Včeraj je bil za Ljudskim vrtom v Gorici običajni 15-dnevni sejem. Čeprav se je že dopoldne nebo precej zjasnilo in je posijalo tudi sonce, pa obisk sejma ni bil tako velik kot običajno. Sicer pa je bilo tudi kramarjev manj kot po navadi, ker so se bali, da se bo slabo vreme ponovilo.

Ker smatrajo kmetje marec že kot prvi pomadanski mesec, ko se začne delo na polju, smo imeli tokrat na sejmu tudi več vrtnarjev, ki so prodajali sadike sadnega in okrasnega drevja. Včeraj z njim sicer niso imeli velikih kupčij, prav gotovo pa bo boljše ob prihodnjem sejmu.

Kino

VERDI. 16.30: «Uno sparo nel buio», P. Sellers in E. Sommer, barvni kinemaskopski film, zadnja predstava ob 22.

CORSO. 16.30: «L'uomo che non sapeva amare», C. Baker in G. Peppard, ameriški barvni kinemaskopski film, mladini pod 14 letom vstop prepovedan.

MODERNISSIMO. 16.00, zadnja ob 22,30: «5000 dollari sull'asso», R. Wood, F. Sancho in M. Sebald. Tehnikolor in cinemascope.

VITTORIA. 17.30, zadnja ob 21.30: «Tentazioni proibite», Y. De Carlo in Alan Kamp. Kinemaskopski film v barvah. Mladini pod 18 letom vstop prepovedan.

CENTRALE. 16.30: «Il leggendario conquistatore», F. Lattimore in B. Mc Donald, ameriški barvni film, zadnja predstava ob 21.30.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna PONTONI-BASSI v Raštelu št. 26, tel. 33-49

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo dnevno temperaturo 7,6 stopinje nad ničlo ob 13.30 in najnižjo eno stopinjo pod ničlo ob 7.30. Povprečna dnevna vlaga je dosegla 85 odstotkov.

IZPRED OKRAJNEGA SODIŠČA

Sodnik ga je oprostil obtožbe da je lepil lepake MSI

Pijanec nadlegoval goste - Zaplenjeno pločevino je uporabljal Spor med mestnim stražnikom in letalskim podčastnikom

Pred okrajnim sodnikom v Gorici se je moral včeraj zagovarjati 40-letni Anton Sircelj, ki stanuje v Kazermetah v Gorici, pod obtožbo, da je bil 13. decembra lani pijan na javnem prostoru. Policijska izvidnica ga je tistega popoldne presenetila v baru «Belli» v Ul. Crispi, kjer je nadlegoval druge goste. Sodnik dr. Bassi ga je obsodil na dva meseca pripora.

Pri naslednji razpravi so v odsotnosti obtoženca obravnavali zadevo 42-letnega mehanika Luigija Pascotta iz Gorice Ul. Pitteri 3, o katerem je rečeno v obtožnici, da je odpeljal 15 stotov pocinkane pločevine, ki so mu jo zaplenili v korist nekega upnika iz Fare. Po zaplembi mu je bila pločevina zaupana v varstvo, lani v prvi polovici aprila pa je bil v stiski in je začel uporabljati pločevino za nekatera dela za svoje kliente. Sodnik ga je obsodil na dva meseca pripora in na plačilo 13.333 lir globe.

Kot tretji je prišel na vrsto 47-letni potujoči trgovec Giuseppe Iapichino iz Ternija, ki se je moral zagovarjati, ker je zadnji dan pred deželnimi volitvami lani lepil volilne lepake.

Neki predstavnik KPI iz Gorice je dne 9. maja zvečer obvestil goriško policijo, da je videl neznanca, ki je lepil lepake MSI ter se je potem oddaljil z avtom fiat «500» z evidenčno tablico GO 7740. Uro pozneje je policijska izvidnica našla omenjeno vozilo v Ulici Carducci v Gorici in pri krmilu omenjenega Iapichina. Ta je povedal, da je malo prej zaključil z lepljenjem lepakov po naročilu pokrajinskega tajnika MSI Baiochija. Pozneje je to izjavo preklical že na policiji, češ da se je prvič šalil. Včeraj je bila prizivna razprava proti obsodbi Iapichina, z dne 21. oktobra lani. Po zaslišanju Baiochija in predstavnika KPI Chiariona je sodnik oprostil obtoženca, ki ga je branil odv. Pascoli.

Letalski podčastnik 46-letni Roberto Steppi iz Štandreža Ul. Pasubio 3 se je moral zagovarjati, ker ni hotel pokazati mestnemu stražniku na njegovo zahtevo svojih dokumentov ter se je pritožil tudi proti plačilu 14.000 lir globe, na katero je bil obsojen. Mestni stražnik Chinese se je lani 1. oktobra peljal okrog 20. ure s svojim avtom čez križišče pri kavarni «Alla posta» v Gorici. Steppi pa mu je s svojim vozilom prekrižal pot proti predpisom in Chinese je z naglim zaviranjem preprečil trčenje. Sodnik je obsodil Steppija, samo ker ni upoštevat prednosti stražnika na 6666 lir globe.

POMEMBNA PRIDOBITEV ZA BRIŠKO VINOGRADNIŠTVO

V kleti na Dobrovem pognali stroj za polnjenje steklenic

Avtomat napolni v eni uri 2500 litrskih steklenic

Vinska klet na Dobrovem je dobila pomemben pripomoček: prejšnjo soboto so namreč pognali avtomatični stroj za polnjenje steklenic, ki v eni uri napolni 2500 litrskih steklenic. Stroj je dobavilo podjetje Bartol iz Italije.

Svečanosti so poleg članov kolektiva prisostvovali zvezni poslanec Milan Vižintin, podpredsednik občinske skupščine v Novi Gorici Dimitrij Furlan in drugi.

Avtomat je sestavljen iz več strojev, ki so med seboj povezani s transporterjem. Steklenice po njem potujejo iz stroja za pranje steklenic v polnini stroj, zamašilec za plutovinaste zamaške, zakronske zamaške, kapsalnik in etiketirni stroj. Lansko leto so z obstoječimi napravami ustekleničili 2 milijona 100.000 litrov vina v dveh izmenah, letos pa se bo to število podvojilo. Novi avtomat bo omogočil ustekleničenje celotne enoletne proizvodnje briških vin.

Otrok iz Števerjana se je ponesrečil

Včeraj okrog 15. ure so poklicali rešilni voz Zelenega križa iz Gorice v Števerjan, kjer se je ponesrečila komaj eno leto stara Amalija Lorenzoni s Slovence št. 12. Otroka so odpeljali v civilno bolnišnico v Gorici, kjer so mu ugotovili udarec na ramenu. Nudili so mu prvo pomoč s prognozo okrevanja v 8 dneh.

Teta, ki je deklico spremljala, je povedala, da je ta padla pri igri na domačem dvorišču ter se poškodovala.

Neznan avtomobilist bi skoraj podrl električni drog

Včeraj okrog polnoči so poklicali goriške gasilce v Ul. Della Barca v Gorici, kjer je bil neki železobetonski drog, nosilec električne napeljave, tako poškodovan, da so ga držale pokonci samo še bakrene žice napeljave. Gasilci in delavci občinskih podjetij so odpeli žice in odstranili drog, ki ga bodo nadomestili z drugim.

Menijo, da se je v drog zaletel kakšen avtomobilist in z močnim sunkom svojega vozila povzročil omenjeno škodo.

Avto podrl vespista v Tržiču

Včeraj popoldne okrog 15.15 se je na križišču ulic Vittorio Pisani in Marco Polo v Tržiču pripetila prometna nesreča. 38-letni Bruno Malusa iz Trsta, Strada del Friuli 107, se je z avtom volkswagen na omenjenem križišču zaletel v 26-letnega vespista Roberta Falzarija iz Tržiča Ul. Verdi 15, ki je na zadnjem sedežu vespe vozil 23-letnega Sergia Boscarola, prav tako iz Tržiča Ul. Androna della Bora 7. Pri nesreči sta se poškodovala oba vespista

šport šport šport

V TRETJI ETAPI DIRKE PO SARDINIJI

Ponoven uspeh Van Looya in neuspeh Italijanov

Belgijec leader brez resnih tekmecev

SASSARI, 4. — Van Looy je še enkrat privozil prvi do cilja. Tokrat je Belgijec izvedel skupno z glavnino oster napad na Anquetila, ki je 6 km pred ciljem pustil družino na cedilu in se sam odpravil na pot. Van Looy in skupina sta se 2 km pred Sassarijem pridružila Anquetilu in Belgijec je v sprintu nadaljeval sam ter privozil prav tako sam do ciljne črte v trenutku, ko je brez usmiljenja lilo. Jasno je, da si je Belgijec danes še bolj utrdil položaj v lestvici.

Današnja etapa je bila, posebno v drugem delu, zelo živahna in nervozna. Van Looyevi klubski tovariši so danes strogo nadzorovali vse kolesarje brez izjeme in so že v kali zatrli tudi poskuse bega tudi nenevarnih tekmecev. Popoln uspeh Van Looya torej in zopet poraz Italijanov.

Jutri bo 4. etapa Sassari - Oristano (206 km). Vrstni red na cilju današnje tretje 170 km dolge etape Olbia - Sassari je naslednji:

1. VAN LOOY (Belg.) 5.26'21", s povprečno hitrostjo 31,254 km (čas za lestvico 5.25'51")
2. Sels (Belg.) z zaost. 9', odbitek 20" (čas za lestvico 5.26'10")
3. Graczyck (Fr.) odbitek 10" (5.26'15")
4. Marcoli
5. Fontana
6. Maurer (Šv.)
7. Fantinato
8. Vicentini
9. Venturelli
10. Sambi
11. Zandegù
12. Hoevenaers (Belg.)
13. Ferretti
14. Cribiori
15. Adorni

SPLOSNA LESTVICA

1. VAN LOOY (Belg.) 16.24'34"
2. Venturelli z zaost. 39"
3. Sels (Belg.) 3'07"
4. Poggiali 6'43"
5. Desmet (Belg.) 6'44"
6. Cribiori
7. Taccone
8. Pambianco
9. Anquetil
10. Moser 6'43"

NAMIZNI TENIS

Prvi dan deželnega prvenstva v namiznem tenisu za II. kategorijo je prinesel celo vrsto presenetljivih izidov, ki so naslednji: Bruni - Floramo 3:1, Crechici - Durazzano 3:0, Floramo - Košuta 3:1, Crechici - Bruni 3:1, Floramo - Durazzano 3:0.

HOKEJ NA LEDU

Včeraj otvoritev svetovnega prvenstva

TAMPERE, 4. — V prvem dnevu svetovnega prvenstva v hokeju na ledu so zabeležili naslednje izide:

CSSR - V. Nemčija	5:1
SZ - Finska	8:4
Poljska - Madžarska	9:5
Švica - Avstrija	7:3
Švedska - ZDA	5:2
V. Britanija - Jugoslavija	5:5

ITALIJANSKO PRVENSTVO V ALPSKIH PANOGAH

Marisella Chevallard (III. kategorija) *prvakinja v slalomu*

Padci in diskvalifikacije izločile favoritinje

MADESIMO, 4. — Presenečenje danes na italijanskem prvenstvu v alpskih panogah, kjer so se članice pomerile v slalomu. Naslov je nepričakovano pripadel tretjekategornici Mariselli Chevallardovi, ki nastopa za smučarski klub Gressoney. Sicer je prva lestvica, ki so jo sestavili prireditelji imela na čelu Giustino Demetz, na drugem pa Gloriando Cipolla. Kasneje je žirija ugotovila nekaj napak in prvi dve sta bili izbrisani z lestvice. Na prvo mesto se je tako prerila 20-letna študentka prava Chevallardova, ki skoraj ni verjela v svojo zmago. Ta pa je sad previdne vožnje, pri čemer je v najtežjih predelih raje zavirala kot bi tvegala. Prav zaradi tega bi se morala zadovoljiti s tretjim mestom, če ji ne bi priskočila na pomoč sreča.

Več možnosti za osvojitev naslova je imela Marisa Mion, ki je prvo progo prevozila v 48"68. Tudi drugi tek je potekal v hitrem ritmu, toda smola je hotela, da je Mionova proti koncu proge dvakrat padla in si tako zapravila naslov.

Izid tekmovanja v slalomu za ženski državni naslov je naslednji:

1. MARISELLA CHEVALLARD (III. kat.) (SC Gressoney) 106"18
2. Marisa Mion (juniorka) 106"70
3. Maria Rosa Vigliani (juniorka) 110"75
4. De Guio 112"42
5. Monticelli 14"9
6. Odiard
7. Joux
8. Nogler
9. Di Pol
10. Giordanengo itd.

Koristi cvetnega prahu

(Nadaljevanje s 3. strani)

ska so še druge vrste voska.

Za navadno uporabo, izdelovanje sveč in raznih loščilnih mas uporabljajo največ parafin, Boljšim vrstam, pa primešajo pristnega voska. Sveče voščenke so bile v starih časih dragocenost, ki si je revnejše družine niso mogle privoščiti.

Najfinejša kozmetična sredstva in barvila, ki jih uporablja nežni spol, vsebujejo naravni vosek.

V lekarniški obrti pa iz naravnega voska pripravljajo celo vrsto mazil, namenjenih zdravljenju kožnih bolezni, opeklin in ran.

Vsako boljše loščilo zahteva vosek. Dobro loščilo za črne, rjave čevlje, za parkete, za pohištvo, mora vsebovati čebelni vosek.

Uporabljajo ga tudi v mnogih industrijskih obratih.

Pekača, namazanega z voskom, se piškoti ne bodo prijeli, in tako se bo vsako pecivo z lahkoto ločilo od njega ali kozice.

In še marsikaj bi lahko našteli, kjer je čebelni vosek nujno potreben.

Ker je vosek potreben predvsem v čebelarstvu, za izdelovanje medsten satovja, ga ostane le malo za prodajo. Zato ga morajo za industrijske potrebe uvažati, oziroma za nadomestiti s kako drugo podobno snovjo.

Že ta kratek obračun in pregled in dobrot, ki nam jih čebela nudi, nas lahko prepriča o njeni nenadomestljivi koristnosti. In vendar gre samo za tako majhno in skromno živalico!

— a.

Izletnikom na Livek

SPDT opozarja izletnike na Livek, kjer bodo v nedeljo smučarske tekme, da je treba takoj poravnati potovalne stroške. Ker je na razpolago še nekaj mest, opozarjamo prijatelje smučanja, da se čimprej prijavijo. Odhod iz Trsta bo v nedeljo 7. t. m. ob 6.30 iz Ul. F. Severo.

VČERAJ V LJUBLJANI

Določene tekmovalne skupine za SPENT

12 skupin za moške in 8 za ženske reprezentance

LJUBLJANA, 4. — V veliki dvorani najmodernejšega ljubljanskega hotela Lev so danes žrebali skupine in posameznike za 28. svetovno namiznoteniško prvenstvo. Moške reprezentance so bile razdeljene v dvanajst skupin po štiri. V prvi skupini so Kitajska, Bolgarija, Holandska, Nigerija; v drugi Japonska, Avstralija, Danska, Španija; v tretji Švedska, Francija, Finska, Argentina; v četrti Zahodna Nemčija, Južni Vietnam, Izrael, Škotska; v peti Jugoslavija, Brazilija, Švica, Pakistan; v šesti Severna Koreja, Poljska, Wales, Kambodža; v sedmi Madžarska, Avstrija, Belgija, Italija; v osmi Češkoslovaška, Portugalska, Indonezija, Peru; v deveti Romunija, Indija, Grčija, Libanon; v deseti ZDA, Iran, Malta, Luksemburg; v enajsti Vzhodna Nemčija, Anglija, Ekvador, Kanada; v dvanajsti Sovjetska zveza, Južna Koreja, Gana, Kolumbija.

Ženske ekipe so razdeljene v osem skupin in sicer: v prvi Japonska, Portugalska, Belgija, Gana, Libanon; v drugi Romunija, Francija, Indonezija, Avstralija; v tretji Kitajska, Sovjetska zveza, Holandija, Argentina; v četrti, Madžarska, Bolgarija, Švica, Škotska; v peti Anglija, Švedska, Avstrija, Iran; v šesti Zahodna Nemčija, Avstralija, Finska, Poljska; v sedmi Jugoslavija, Danska, Grčija; v osmi Vzhodna Nemčija, Češkoslovaška, Kanada in Indija.

SZ BOR

Odbojkarski odsek javlja, da bo prihodnji teden trening namesto v torek v ponedeljek ob 20. uri.

M. ŠAJINOV

22.

«Cvetočih lic...»

Iz delovanja mladinskih društev v Trstu pred štiridesetimi leti

VII.

Naše društvo je imelo ob svojem rojstvu toliko sposobnih ljudi, da je obetalo biti vreden naslednik kulturnega in političnega izživljanja Svetoivančanov iz preteklosti. Toda čim pogosteje so se začele pojavljati težave, tem bolj so se redčile vrste kadra, ki bi bil moral biti pri nas vodilni. Kmalu so ostali skoro sami 16—18-letni fantje, medtem ko je popolnoma izostal dotok novih starejših članov. Ker pri mlajših članih še ni bil dozorel čut odgovornosti do take mere, da bi vsak, ki je v društvu sprejel kakšno funkcijo, pri tej tudi vztrajal vsaj do naslednjega občnega zbora, so se ostavke odbornikov in načelnikov vrstile druga za drugo, tako da jim je bilo že težko slediti. Tisti pa, ki je pokazal, da je nekoliko sposobnejši od ostalih in ki je na svojem mestu vztrajal, pa se je kmalu tako zakopal v društveno delo, da se iz njega ni več videl. Zaradi takih in enakih težav se je društvo večkrat obrnilo na ZMD in jo prosilo pomoči. Nam je primanjkovalo recimo ljudi, ki bi bili sposobni voditi dramski ali na pr. pevski odsek, nekoga, ki bi vadil mladino lahke atletike, torej ljudi za take panoge udejstvovanja, ki bi našo mladino privlačevalo in jo hkrati odtegovalo italijanskemu vplivu. Toda, na žalost nam ZMD tega ni bila sposobna dati in preko tega, da nam je pošiljala na vsakotedenske članske sestanke svoje predavatelje, nam druge pomoči ni mogla nuditi. Predavatelj nam je, razen poučnega ali izrazito političnega predavanja, sicer dajal tudi navodila, kako naj delamo, vendar pa največkrat ni bilo nikogar, da bi jih izvedel. Končno pa moramo le upoštevati, da je bilo v tisti dobi velikega raznarodovalnega fašističnega pritiška delo, ki smo ga opravljali, že samo na sebi največji odpor, ki smo ga mogli nuditi, a za tistega, ki nam je dal v najem prostore, da smo se v njih večkrat tedensko zbirali, je pomenilo skrajno tveganje.

V takih razmerah smo po neskončno dolgih razpravah sklicali za 30. 1. 27 prvi redni občni zbor v dobri veri, da bomo izvolili odbor, ki bo vztrajal do naslednjega občnega zbora. Zbor je bil v društvenih prostorih na Lonjerski cesti in se ga je udeležilo kakih 45 članov. Ker je bil to prvi, pa tudi edini občni zbor, hočem v naslednjem podati njegov potek tako, kakor se nam je ohranil v zapisniku:

30. januarja 1927

I. redni občni zbor

Ura 10.30; prostori društveni.

Dnevni red:

1. otvoritev občnega zbora,
2. poročilo tajnika,
3. poročilo blagajnika,
4. poročilo odsekov: ženskega, športnega, turističnega, hranilnega in knjižnice,
5. poročilo revizorjev,
6. volitve novega odbora,
7. slučajnosti.

1. *Otvoritev občnega zbora:* občni zbor otvori tov. Zajec Franjo. Ker manjka zapisnik ustanovnega občnega zbora, pove predsedujoči na kratko, kako je isti potekal. Na tem občnem zboru je bilo takrat samo kakih 15 Svetoivančanov, drugi so bili zastopniki raznih društev in nekateri odborniki Zveze. Ustanovni občni zbor je bil na splošno zelo klavrn.

2. *Poročilo tajnika:* Podal ga je tov. Škrap in iz njega je bilo razvidno, da je bilo med poslovno dobo 28 rednih sestankov s 23 predavanji, 11 rednih sej in ena širša seja. Poleg tega smo imeli Cankarjevo proslavo in Silvestrov večer. Med društvenim delovanjem si je sledilo 7 odborniških ostavk ter so razpadli trije odseki. Tajniško poročilo je bilo odobreno.

3. *Poročilo blagajnika:* Poroča tov. Jaklič Lado. Iz tega poročila je razvidno, da je bilo med poslovno dobo prometa 1.856.85 lir. Prejemkov je bilo 1.007.55 lir, izdatkov pa 899.30 lir. V blagajni je še 158.25 lir. Poročilo je bilo odobreno

Nogometna enajstorica dijaškega krožka Nicolò Tommaseo v prvenstveni sezoni prve lige leta 1926-27

4. *Poročilo odsekov:*

a) Ženski odsek: Poroča tov. Olga Petelinova naslednje: Po dolgem obotavljanju se je pokazalo zanimanje ustanoviti ženski odsek tudi v tem mladinskem društvu. Ustanovni sestanek je bil v nedeljo, 9. januarja tega leta. Udeležba je bila povoljna. Na sestanku je zastopala osrednje vodstvo ženskih krožkov tov. Macarolova V lepem govoru je tov. Pregarčeva navduševala prisotne za ta odsek. Izvoljeni sta bili načelnica, in sicer tov. Petelin in tajnica tov. Železnik. Ročna dela bo poučevala tov. Kolaričeva Do sedaj je imel odsek štiri sestanke, ki so bili redno sklicani v sredah ob 8. uri zvečer. Preteklo sredo je imela predavati tov. Bucikova, zaradi njene odsotnosti pa je predavala tov. Petelinova «O narodnih nošah in dečvah». Za predavanja se tovarišice zelo zanimajo. Na prihodnjem sestanku bo prva vezivna vaja. — To bi bilo moje kratko poročilo o začetnem delovanju ženskega odseka.

b) Športni odsek: Poroča tov. Zajec Franjo. Ta načelnik je menda mislil, da ima privilegij in ni podal pisanega poročila odseka, pač pa ga je podal zelo površno ustno. K temu poročilu se oglasi tov. Kolerič, ki izjavi, da bi moral podati kot načelnik lahkoatletskega odseka svoje poročilo. Ker pa ta odsek do sedaj še ni pričel delovati, nima za sedaj nikakega poročila. Glede tega se je sklenilo, da bo stopil tov. Zajec Franjo v stike z M.D. ZARJO iz Bazovice, da bi se mi skupno z njimi trenirali ob nedeljah na njihovem igrišču. Poročilo je bilo sprejeto.

c) Turistični odsek: Poroča tov. Kolerič. Ta odsek je imel že kakih 15 daljših ali krajših izletov. Tov. Furlan, zastopnik M.D. PROSVETA želi vedeti, koliko članov hodi na izlete Tov. Kolerič mu pojasni, da se prvotno ni udeleževalo izletov mnogo članov, toda sedaj se jih udeležuje veliko število članov. Tako se je na primer udeležilo zadnjega izleta na Repentabor nad 25 članov. Poročilo je bilo sprejeto.

(Se nadaljuje)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6 - II. TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 - II. Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ v tednu 30 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 50 din, 2.400 din za leto 1965. — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst